

DARBININKAS

Vol. LVII Nr. 17 SECOND-CLASS Postage paid at Brooklyn, N.Y. Penktadienis - Friday, Balandis - April 14, 1972 910 WILLOUGHBY AVE. BROOKLYN, N.Y. 11221 15 centų

Š. VIETNAMAS NUSIĖMĖ KAUKES IR UŽPUOLĖ P. VIETNAMĄ MASKVOS GINKLAIS

Š. Vietnamo vyriausybė nusimetė visus ikišiol naudotus fygos lapus ir pradėjo prieš P. Vietnamą naują karą. Atsisakyta ikišiol vesto slapukiško partizaninio karo Vietkongo vardu mažomis teroristinėmis grupėmis, pradėtas atviras karas savo vardu, normaliais kariniais daliniais, kurie atėjo nesislapydami tiesiai per demarkacijos liniją į P. Vietnamą su kiekviename kare vartojamais ginklais: artilerijos pabūklais, priešlėktuvine artilerija, tankais, raketų šaudyklėmis ir visa serija mažes-

niųjų priedų. Ikišiol nerodyta daug lėktuvų, bet rodoma daug raketų. Jei ginklai priklauso Maskvai.

Taikiniais pirmoj eilėj renkamasi provincijų miestai, paskutinėmis dienomis — ir amerikiečių dar laikomi atramos taškai. Taktika — pirmoj eilėj bandoma apsupti provincijų centrus, nes tai yra didesni miestai.

Tas karas tuoj bus trijų savaičių senumo, šiuo metu vyksta keturiose vietose: šiaurinė-

je dalyje žemiau demarkacijos linijos, kur yra apsupti dviejų provincijų centrai, bet pirmasis spaudimas pristabdytas; antroji vieta yra centro aukštuma, kur įsiveržta iš Laos; trečioji vieta — netoli Saigono, atėta iš Kambodijos; ketvirtoji jau atsirado Mekongo deltoje, kur dar veikia partizaniniu būdu. Apytikriai spėjama, kad visose operacijose jau dalyvauja apie 160,000 priešų karių, visi daliniai priklauso reguliariai Š. vietnamo kariuomenei.

Amerikos kariai operacijose nedalyvauja, tik aviacija ir Tonkingo įlankoje esančių karų laivų artilerija bei aviacija. Bet dėl blogo oro, kurį komunistai pirmam smūgiui tyčia pasirinko, Amerikos aviacija padėjo pradžioje negalėjo veikti.

Kissingeris Japonijon

— Prez. Nixono patarėjas Kissingeris balandžio 15-18 lankysis Japonijoje pasitarimams su vyriausybės nariais. Jis ten pakviestas Amerikos-Japonijos Ūkio Tarybos, todėl vizitas yra pusiau privatus. Bet nėra reikalo pridėti, kad jis yra svarbus, nes jau žinoma, kad tarsis su premjeru, užs. reik. ministru ir kitais vyriausybės nariais. Bet vizitą gali nuleisti besikompliciuojąs Vietnamo karas.

ANTRA NUOLAIDA LENKŲ BAŽNYČIAI

Varšuva. — Lenkijos religinė bendruomenė (katalikų bažnyčia) sulaukė iš vyriausybės antro draugiško mosto — finansų ministerijos dekretu panaikintas reikalavimas duoti kasmet pajamų — išlaidų apyskaitas ir inventorių sąrašus.

Pereitais metais birželio mėn. buvo atiduota nuosavybėn apie 7,000 bažnyčių ir kitokių pastatų, prieš karą priklausių vokiečių katalikų bažnyčiai tose žemėse, kurios

Išdavikiška tarnyba Maskvai

Čekoslovakijos Bilakas yra ištikimiausias Maskvos agentas surinkti duomenimis apie tai, kas dedasi kompartijų vadų galvose Čekoslovakijoje, Vengrijoje ir Lenkijoje. Maskva gauna iš jo pranešimus ir pagal tai nustato savo sensorinius aparatus. Bet neseniai Bilaką ištiko nesėkmė — vienas jo pranešimas Maskvai pateko į Anglijos spaudą. Iš jo sužinoma, kad didžiausias dėmesys dabar turi būti nukreiptas į Lenkiją ir Vengriją, nes ten kompartijos kontrolė silpnėjanti, gi jos vadovybė žiūrinti į tai pro pirštus. Manoma, kad tai ne vieno Bilako nuomone, bet ir kitų supelėjusių rėgistorių paranoikų, kurių dogmatinis daltonizmas kliudo jiems atskirti net baltą nuo juodo.

Bilakas buvo vienas iš tų, kurie prašė Maskvos okupuoti Čekoslovakiją ir buvo numatytas ta proga padaryti kompartijos vadu, bet Maskva greit susigriebė, kad tuo momentu Bilakas dėl savo trumparegiškumo bus net pavojingesnis už Dubčeką, dėl kurio pašalinimo Bilakas įsipareigojo Maskvai padaryti viską, ko tik bus prašomas.

— Plieno gamyba Amerikoje gerokai šoktelėjo, palyginus su 1971 m. Jeigu tempas išsilaikys iki metų galo, gamybos produktas pasieks 136 mil. tonų. Plieno importas laikosi aukštai — vasario mėn. buvo importuota 1.129 mil. tonų. Tai rodo, kad ūkinis atkurtas įsibėgėjo kilimo kryptimi.

LIETUVOS KATALIKŲ SKUNDO ATGARSIAI

Apie Lietuvos katalikų skundą Brežnevui ir J. Tautų gen. sekretoriui Waldheimui papildomai gauta spaudos atsiliepiimų.

Chicago Sun-Times (gauta D. T. dėka) kovo 29 str. "17,000 courageous Lithuanians" baigia: "Per 32 metus, beveik per dvi generacijas, rusiškiam įstatymam nepasisekė nustelbti tikėjimo Lietuvoje. Jei Lietuva kada atgaus apsisprendimą, su J. V. vyriausybės parama, tai bus iš dalies ir tų 17,000 drąsos bei tvirtybės dėka".

Tas pats dienraštis (gautas Liet. radijo forumo dėka) balandžio 1 įdėjo forumo vedėjo A. Rudžio ir "Jungtinės lietuvių šalpos pirmininkės" M. Rudienės laišką, kuriame dėkojama laikraščiu už tikslią informaciją, bei vedamojo vertinimą. Esą vilties, kad tokių Amerikos spaudos atsiliepiimų dėka gen. sekret. Kurt Waldheim pateiks memorandumą pasaulio dėmesiu. Pasakoma dar prieš "stupid government officials" kaip sen. J. W. Fulbrightas, kurių veikla siekia suardyti radijo ryšius (Free Europe, Liberty) su pavergtaisiais.

Washington Post (gautas A. J. V. dėka) kovo 28 pirmą puslapį skelbė žinią iš Los Angeles Times (jā buvom davę pereitame Darbininko

nr.). Laikraštis dar pridėjo: esą lietuvių protestas ateina tuo metu, kada santykiai tarp Maskvos ir Vatikano gerinami: Sovietų prezidentas Podgomy ir užsienio ministeris Andrei Gromyko kreipėsi į popiežių Paulių VI ir msgr. Agostino Casaroli, kuris yra tolygios galios kaip Vatikano užsienio ministeris, pereitais metais lankęsis Maskvoje.

Iš Europos Elta pranešė apie visą eilę laikraščių, skelbusių Lietuvos katalikų memorandumą faktą: Milano dienraštis Corriere della Serra, Romos Il Popolo, katalikų pagrindinis dienraštis Informazione Religiosa, Londono, The Times, Daily Telegraph, Manchester Guardian.

Pietų Amerikoje — Caracas dienraštis El Nacione, Sao Paulo dienraštis O Estado do Sao Paulo, Folha da

Congr. Record kovo 30 įrašytas kongresmano Morgan F. Murphy pareiškimas su Chicago Tribune informacija.

Jungt. Tautų Žmogaus teisių komisijoje balandžio 4 ir 6 JAV atstovas W. E. Schauffele Jr. žmogaus keliavimo teisės varžymo pavyzdžiu minėjo S. Kudirką ir religinės laisvės varžymo pavyzdžiu — Lietuvą.

Ryšium su Lietuvos 17,000 tikinčiųjų peticija Jungtinėm Tautom Chicago lietuviai balandžio 1 surengė masines demonstracijas prieš religijos persekiojimą pavergtoje Lietuvoje.

Wisconsino drama — su galimais naujais aktorais

— Pirminiai rinkimai Wisconsin valstijoje savo rezultatais buvo įdomesni ir reikšmingesni demokratų pusėje. Pas respublikonų prez. Nixono neturi varžovų. Nors buvo 12 demokratų kandidatų, tačiau dėsimo vertesni tik šeši: ir pirmą vietą atkilo sen. Mc Govern gavo 30 proc. balsų, gubern. Wallace atsirado antrojo vietos su 22 proc., trečiojo vietą buvo sen. Humphrey su 21 proc., ketvirtos sen. Muskie su 10 proc., po jo sen. Jackson su 8 proc. ir meras Lindsay su 7 proc.

Radikalūs išvadas jau padarė meras Lindsay — visai pasitraukė iš varžybų ir bandys verstis politika kitais keliais vaikščiodamas. Manoma, kad

Vengrijos vyskupai

— Visos Vengrijos vyskupijos, kurių vyskupai buvo mirę ar dėl senatvės pasitraukę, dabar jau turės apaštališkus administratorius su vyskupų titulu. Nepalikiama paliko tik kardinalo Mindszenty arkivyskupiją, nuo kurios valdymo jis dar nėra atsiskęs, nors yra išvykęs iš Vengrijos ir gyvena Vienoje. Manoma, kad Vatikanas padarė paskyrimus su Vengrijos vyriausybės žinia ir pritarmu, nes neseniai Vatikano atstovas buvo Vengrijoje ir matėsi su vyriausybės atstovu.

Turkijos banditai

— Turkijos politiniai banditai pagrobė ir nužudė du anglus ir kanadietį, radaro specialistus, dirbusius Turkijos teritorijoje Nato karinės vadovybės tarnyboje. Banditai su pagrobtaisiais buvo surasti kalnuose ir ten jų visa dešimtis žuvo kautynėse su policija. Ta proga pateko į saugumo organų rankas ir vadinamosios liaudies armijos vadas Kurku. Toji teroristinė organizacija yra Sirijos, Irako ir kitų Turkijos politikos priešų įrankis drumsti Turkijos vidaus gyvenimą.

vo pasirinktus kandidatus balsuodamos. Pas demokratų taip gana dažnai atsitinka. Šiemet juo labiau, kad atsirado tiek daug kandidatų ir pirminius rinkimus privedė prie chaoso.

Jau minimi trys "juodieji arkliai". Nestebėtina, kad jų tarpe atsiranda sen. Kennedy vardas. Bet jis jau turi du varžovus, kuriuos linksniuoją rimtas sen. Mansfield. Tai Floridos gubern. Askew ir buv. Carolinos gubern. Sanford. Abudu labai rimti viešosios tarnybos kandidatai, su kuriais Kennedy greičiausiai nebandys varžytis.

HUSSEINAS IR

JERUZALĖ

— Jordano karalius Hussein keliais dienas buvo prez. Nixono svečias. Jis išdėstė kam reikia savo naujus taikos planus, tik viešai kalbėdamas nepatvirtino, bet ir nepaneigė spaudoj buvusios žinios, kad gausias porą tuzinų kovos lėktuvų. Dėl Jeruzalės ateities jo numatyta plane jis paskelbė, kad joje galės sutipti ir Izraelio sostinė ir Palestinos arabų regiono autonominis organas. Šitoji mintis yra nauja, kaip naujas ir jo užsiminimas, kad dar daug kas gali pasikeisti. Jis net davė suprasti, kad gali padaryti taiką su Izraeliu kitų arabų kraštų neatsiklausęs ir nelaukdamas.

KAI MEDVEDEVAS BUVO PAKVIESTAS Į KONFERENCIJĄ AMERIKOJE

Kokiu keliu jo referatas tegalėjo paklikti į konferenciją

Sovietinėje spaudoje pasirodo kaltinimai išvotijai, kad ji esanti prieš ryšius su gimtuosiu kraštu. Išvotijoje pasirodo kaltinimai sovietiniam režimui, kad jis tuos ryšius trukdo, neleidamas kultūrinių mainų — keistis knygom, laikraščiais.

Į šį dialogą galima įjungti trečių partnerį, kuris pasakoja apie savo patirtis, mėginant megzti ryšius su Vakarais. Tai Z. Medvedevo patirtis, kuri netiesiogiai nušviečia a.a. Vilniaus prof. J. Kazlauskio labai panašią istoriją.

Kas Medvedevas:

Z. Medvedevas yra žymus sovietų biologas, gimęs 1925, pasižymėjęs gerontologijos (senėjimo fiziologijos) darbais, prisidėjęs prie Lysenko nuvainikavimo ir nuo 1963 medicinos radiologijos institute molekulinės radiologijos skyriaus direktorius iki 1969, kada iš tų pareigų buvo atleistas, išgabentas į psichiatrinę ligoninę. Tik jo kolegų protestai padėjo jam išsigelti iš „smegenų plovimo“.

Režimo nemalonę pelnę išdrįsdamas nesutikti su režimo politika, savo raštus paleisti per „samizdatą“, o dar labiau pradėtas ryšius su Vakarų mokslininkais.

Iš „samizdato“ jo raštai pakliuvo į Vakarus. Buvo išversta angliškai jo kritika Lysenko teorijai, paskiausiai jo mėginimai palaikyti mokslinius ryšius su Vakarais.

Kai jį pakvietė į konferenciją San Francisco:

Human Events (gautas V.M. deka) davė Medvedevo pasakojimų ištrauką. Esą 1960 kovo mėn. Medvedevas gavo iš gerontologijos draugijos kvietimą dalyvauti penktame tarptautiniame gerontologijos kongrese San Francisco. Pats Medvedevas save laikė tik gerontologijos mėgėju. Ir iš viso ta mokslo šaka Rusijoje tik užuomazgoje. Tikėjosi daug patirties iš tarptautinio kongreso. Su tokiu nusiteikimu pakvietimą pranešė savo sekcijai. Sekcija pritarė su entuziazmu ir rekomendavo tris kandidatus į kongresą. Su tokia rezoliucija Medvedevas nuėjo pas savo viršininkus, kad duotų eiga delegatam išvykti.

Kai jį paprašė atsiųsti savo referato santrauką:

Tom pat dienom gavo kitą laišką iš San Francisco — prašė atsiųsti savo referato santrauką. Atsiųsti tuojau pat, nes užtrukusi pora mėnesių, iki referatai bus atspausdinti kongreso metu.

Medvedevas savo referato santraukos parašė keturias kopijas anglų kalba ir nunešė į

centrinį paštą, kad išsiųstų registruotu laišku. Bet čia ir sukliuvo. Tarptautinio pašto langelyje tarnautoja pavartė pavartė savo rankose siuntinį, pažūrėjo, kas siunčia, ir tada paklausė, kas jame yra. Medvedevas paaiškino.

„Straipsnių rankraščiai primami tik iš organizacijų ir tai jie turi būti pateikti formoje 103 A, — pasakė tarnautoja, grąžindama laišką. — Jie turi būti įteikti neužklijuoti. Privatiems asmenims neleidžiama siųsti mašinėlės rašytos medžiagos į užsienį.“

BAŽNYČIOJE IR ŠALIA JOS:

JĖZUITAI IR POPIEŽIAUS AUTORITETAS

Jėzuitų generolas P. Arrupe kreipėsi į savo narius (kurių esą 30,000), kad prisidėtų prie popiežiaus autoriteto ir pagarbos rėmimo.

Vatikano katalikų švietimo kongregacija išsiuntinėjo vyskupam nurodymą sustiprinti kunigų seminarijose filosofijos kursą. Praktika parodžiusi, kad daugelyje seminarijų filosofija labai apleista, arba profesoriai moralę aiškina pozityvistškai. „The Wanderer“ nurodė Šveicarijos pavyzdį, kaip Friburgo moralės profesorius aiškines, jog moralės dėsnių evoliucija priklausanči nuo vietos ir laiko.

Olandijos vyskupai buvo emę reikšti nepasitenkinimą, kai š. m. pradžioje antras vyskupas buvo skiriamas „konservatyvus“ — kun. J. Joosten. Primas kardinolas Alfrink grasinęs atsisakyti. Tada Vatikanas kandidatą pakeitė, — paskyrė mažiau „konservatyvų“ Gijzen.

Olandijos vyskupai susilaukė Vatikano kritikos, kai Olandijos bažnytinis tribunolas leido

KULTŪRINIAI MAINAI NEPRIVERS MŪSŲ NUTILTI

Peter W. Rodino, Jr. (iš New Jersey), JAV Kongreso Atstovų Rūmų narys, savo pareiškime Kongrese vasario 9, nurodęs į Washingtono vykstančią sovietų meno bei amatų parodą, pažymėjo, kad jos lankytojai neįžiūrėję „nuolatinės lietuvių, latvių ir estų kovos, jiems siekiant išlaikyti kultūrinės išraiškos laisvę nuo rusų okupacijos pradžios. Nejaudžia kasdieninė kova prieš sovietų brutalios persekiojimo veiksmus. Mes parodoj nematome daugiau kaip 30 metų buvusių kančių ir brutalumo“.

Rodino teigia, kad dabar vyksta kultūriniai mainai tarp JAV ir Sovietų neturi nuslopinti amerikiečių budrumo. Rodino žodžiais, „mes negalim tylėti, reikšdami drauge su jais savo pyktį bei nusivylimą. Mes turim kiekvieną progą kalbėti ir remti jų bylą“. (Elta)

Medvedevas nuėjo į akademijos raštinę, kurios žinioje buvo oficiali korespondencija, ir paprašė surašyti jo pranešimą reikalautoje formoje 103 A. To ne užteko. Pagal tvarką, kiekviena rankraštine medžiaga, skirta spaudai, turi gauti specialią deklaraciją, pasirašytą trijų ekspertų, kad joje nėra slapto pobūdžio dalykų; toliau ji turi būti peržiūrėta akademijos tarybos, patvirtinta ministerijos užsienių sekcijos direktorių ir pagaliau gauti Glavlit vizą. Ir tai jau buvo vyriausio cenzoriaus viza.

bažnytiškai tuoktis divorsuotiesiems asmenims.

Olandijoje katalikų yra 5, 300,000; reguliariai sekmadieniais lankosi bažnyčioje 2,100, 000. Kunigų skaičius per šešeris metus iš 13,570 nukrito iki 12,311.

Amerikos vyskupų konferencija bus balandžio 11 Atlanta, Georgia. Svarstys tarp kitų klausimų — duoti ar neduoti komuniją į rankas. Sprendimui reikia dviejų trečdalių balsų.

Portlando vyskupas leido komuniją dalyti 17 parapijų 68 pasauliečiams, kuriuos pristatė klebonai.

Okupuotoj Lietuvoj

Ir Sniečkus gąsdinasi dėl iševijos

A. Sniečkus, kalbėdamas apie liaudies švietimą Lietuvos Vilniuj įvykusiame Lietuvos komunistų partijos CK plenumo, palietė ir jaunimo auklėjimą bei Lietuvos komunistam vis ramišbės neteikiantis Vakarų takas. A. Sniečkus, atrodo, turėjo galvoj Vakaruose gyvenančių lietuvių siunčiamas radijo transliacijas ir kitas priemones, kuriomis, anot Sniečkaus žodžių, „šmeižiama tarybinė tikrovė“.

Štai keli Sniečkaus teiginiai, pasakyti vasario 24 ir Vilniaus laikraščiu, jų tarpe „Tiesos“, paskelbti vasario 29: „Dabartinė buržuazinė ideologija, kurios pagrindinis ginklas yra antikomunizmas, įvairiais būdais siekia prasiskverbti į jaunimo sąmonę, pasėti ten apolitiškumą, nihilizmą, abejingumą socialistinei tikrovei, propaguoti nacionalizmą, palaikyti religines atgyvenas. Šmeiždami tarybinę tikrovę, mūsų priešai, jų tarpe lietuviškieji buržuaziniai nacionalistai užjūryje, norėtų suardyti moralinę — politinę tarybinės liaudies vienybę (mūsų pabraukta — E.), pakirsti

Visam tam aš teturėjau vos septynias dienas laiko — pasakojė Medvedevas. Paaikėjo dar, kad artimiausias akademijos tarybos posėdis bus tik už dešimt dienų. Jokių būdų nebuvo galima laiku pasiųsti. Reikėjo ką nors daryti.

Išėitis tebuvo tokia — pasiųsti laišką paprastu paštu, asmeninio pobūdžio laišką. Medvedevas parašė asmeninį laišką, išdėstė savo pažūras tuo klausimu, kurį jis turėjo referuoti. Kitu laišku parašė, kad iš to jo privataus laiško padarytų santrauką kongreso reikalui.

Čia pasisekė apei cenzūros taisyklės. Bet nebuvo taip su išvykimu į kongresą. Dėl to istorija buvo piktesnė.

Amerikos privatinėse mokyklose yra 5,4 mil. vaikų. 1965 m. buvo 7 mil. Katalikų mokinių skaičius per tą laiką sumažėjo 1,7 mil.

Šveicarijoje pirmu kartu nuo reformacijos laikų katalikų skaičius prašoko protestantų skaičių. Pagal 1970 surašymą katalikų yra 3,100,000, protestantų 2,990,000. Per paskutinius 20 m. nuo surašymo katalikų skaičius pakilo 58 proc. Pakilo ypačiai dėl italų ir ispanų darbininkų imigracijos į Šveicariją.

Jeruzalėje, valdomoje Izraelio, Romos katalikų esą 24,000, rytų apeigų katalikų 28,500. Viso krikščionių esą 100,000.

jaunimo pasitikėjimą vyresniųjų kartų iškovojo, komunistinėmis idėjomis idealais... Dėl to A. Sniečkaus paragino dar labiau stiprinti kovą prieš daugelį metų nugalimą baurą — antikomunizmą. (Elta)

KOKIŲ KNYGŲ REIKIA

Apie dabartinę knygos padėtį okupuotoj Lietuvoj „Tiesai“ (272 nr.) papasakojo spaudos komiteto pirmininkas F. Biečiauskas. Knygai paklausia esanti didelė, tačiau vis dar labai trūksta žinytų, žodynų, enciklopedinių leidinių, grožinės literatūros suaugusiems ir kt. Jau esanti ruošama „Lietuviškoji tarybinė enciklopedija“ ir paskutinytis, aštuntasis, tomas pasirodys 1978 metais (vadinas, per vienerius metus numatoma leisti po vieną tokių enciklopedijos tomų). Baigiamas spausdinti lietuvių-rusų kalbų žodynas, teberuošiami anglų-lietuvių, vokiečių-lietuvių, prancūzų-lietuvių kalbų žodynai; neseniai jau pasirodė mokslinis rusų-lietuvių kalbų žodynas. Pirmą iš viso knygų Lietuvoje buvo išleista 17 mil. egz.

Lietuvoj knygynų skaičius esąs mažesnis kaip kituose Baltijos kraštuose. Lietuvoj vienas knygynas aptarnauja 18,000 gyventojų, tuo tarpu Latvijoje — 11,000 ir Estijoje — 13,000. Per penkmetį numatoma įrengti 18 naujų knygynų.

Spaustuvių darbai nesą patenkinami. Tik 1972 metais K. Požėlos (buv. Spindulio) spaustuve Kaune pradėjanti vartoti iškiliosios spaudos lakštines rotacines mašinas. (Elta)

Išleistas naujas Ievos Simonaitytės romanas „Paskutinė Kūnelio kelionė“ (273 psl., 25, 000 egz.); išleistas Romualdo Lankausko prozos rinkinys „Džiazo vežimas“ (150 psl., 15, 000 egz.); Juozo Pažeros apsakų knyga „Aukšas“ (252 psl., 25,000 egz.). Dviejuose apsakose vaizduojamas tolimosios šiaurės čiabuvių gyvenimas. (E)

Solistas V. Noreika šiais metais vyks dainuoti į Maskvą, Leningradą, Jugoslaviją ir Vengriją. (E)

Išleista Juozo Gaudrimo apybraižų knyga „Tarybų Lietuvos kompozitoriai ir muzikologai“ (175 psl., 6,000 egz.). (E)

TAISOM RADIOJO IR TELEVIJOS APARATUS spalvotus ir paprastus. Filmas patarnavimas įdedant naujas dalis. Aptarnaujam Queens ir apylinkės lietuvių. Naujų aparatų neparduodam. Kreiptis tel. 847-0887. Adresas: Mr. Joe Kazlas, 87-15 Myrtle Avenue, Glendale, N.Y. 11227 (2 blokas nuo Woodhaven Blvd.).

SPARTA — Rašomos mašinėlės jv. kalbomis, radio, spalv. TV, kompiuteriai, jv. biuro mašinos — pigiausiai. Praneškite kuo interesuojatės ir firmų autentiškus katalogus gausite iš SPARTA, sav.: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr. E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 757-0055.

ANTANAS J. ŠAVELSKIS — lietuvis advokatas — 88-03 Jamaica Avenue, Woodhaven, N.Y. 11421; tel. 441-1182, namų TW 7-3061 (nuo 9 r. iki 9 v.).

J.B. SHALINS-KALINSKAS — Laidotuvių direktorius. 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest Pway Sta.), Woodhaven, N.Y. 11421. Sutelkia garbingas laido tuvas. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

JOSEPH GARSZA — GRABORIUS, BALSAMUOTOJAS. 2 modernios koplyčios. 231 Bedford Avenue, Brooklyn, N.Y. 11211; EV 8-9770.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni koplyčia, Air-conditioned. A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public. 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; Tel. 2-5043.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius. 426 Lafayette St., Newark, N.J. 07105; tel. 344-5172. Paruošiamos garbingos laido tuvos. Modernios koplyčios, oras vėdinamas.

VAITKUS FUNERAL HOME. Notary Public. 197 Webster Ave. Cambridge Mass. Pranas Vaitkus, laidotuvių direktorius ir balsamuotojas. Moderniška koplyčia šermentims dykal. Aptarnauja Cambridge ir Bostoną. TR 6-6434.

RIMOS ir JUOZO BRUŽŲ siuntinių įstaiga atlieka visus patarnavimus sudarant siuntinius ir užsakant kitas dovanas į Lietuvą. Didelis prekių pasirinkimas. Sąžiningas ir greitas patarnavimas — 94-08 Jamaica Avenue, Woodhaven, N.Y. 11421. Telef. 441-4712.

JUOZO ANDRUSIO Real Estate, Insurance. Apraudimas gynybės, namų automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudimas, Income Tax užpildymas, Mutual Funds — pinigų investacijos. Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštą dienais iki 6 v. pp. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven N.Y. 11421; VI 7-4477.

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St. Ridgewood, N.Y. 11227, EV 2-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Būto, duodami pošaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieš namą kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dažai ir Albertas Radziūnas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779-5156.

MONUMENTS HOLLANDER-CYPRESS CORP. — kapinėm paminklų projektotojai ir statytojai. 800 Jamaica Ave. Brooklyn, N.Y. 11208. Priešais Cypress Hills kapines. Tel. AP 7-2332. Užsakymai atliekami visose kapinėse.

S & G MAISTO KRAUTUVĖ. Antanas Vaitkus, ved. 84-04 Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. 11421, 296-2502 arba 296-7774; 340 Grand St. Brooklyn, N.Y. 11211, ST 2-4329. Papigintom kainom priimame užsakymus vestuvėms ir pobūviams. Pristatom ir namus lietuviškus skilandžius, sūrus. We take all orders special price for Weddings and Parties. Home-made Bologna.

MOVED TO LARGER QUARTERS — KORDOL FABRICS by — SUPERIOR PIECE GOODS CORP. 194 ORCHARD ST. New York, N.Y. 10002, telef. AL 4-8319. Vilnonės medžiagos jūsu artimiesiems — importuotos ir vietinės. Vilnonės medžiagos kostiumams, paltams ir suknelėms. Taip pat šilkinės maišytos, spalvotos, įvoms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai — geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialūs patarnavimas paruošiant pakietus į Europą. Užsikite ir įsitikinsite!

VYTAUTAS MAZELIS, fotografas — vestuvės: spalvota ir juoda balta (gali vykti ir į kitus miestus), portretūra, meno darbų nuotraukos ir kiti fot. patarnavimai. 422 Menahan St. Ridgewood, N.Y. 11237; Tel. HY 7-4677.

Lietuviškam rajone —

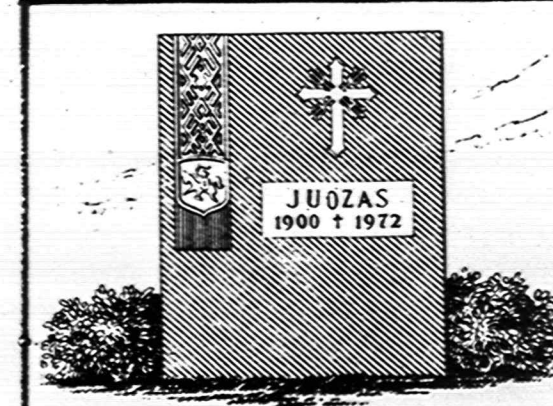
LIETUVIŠKA GELIŲ PARDUOTUVĖ

Alice's Florist Shop

107-04 Jamaica Ave. Richmond Hill, N.Y.

Gėlės įvairiom progom

Maloniai kviečiame kaimynystėje gyvenančius tautiečius atsilankyti arba paskambinti telefonu 846-5454 - 9527; vakare: 835-4149. Čia rasite nuostabių lietuvišką patarnavimą.

Lietuviško stiliaus paminklai: sukuriami ir veltui pristatomi į visas kapines New York, New Jersey ir Connecticut valstijose

Fasolino Memorials CO.

66-86 80th Street (prieš St. John's kapines) Middle Village, N. Y. Queens, N. Y. 11379 (212) DAvenport 6-3150

— Tai yra mūsų vienintelė vieta — Gausi parodų salė

**Lietuviška
KELIONIŲ
AGENTŪRA
VYTIS**

Romas Kezys, Preš.

2129 Knapp St., Brooklyn, N.Y. 11229 — Tel. 769-3300

- Paskutinės informacijos apie žemiausias kainas
- Kelionės į visus pasaulio kontinentus
- Lietuvių grupinės kelionės atostogų metu

- Patarnaujama visuose kelionių reikaluose:
- LEKTUVAI
- VIESBUČIAI
- LAIVAI (Cruises)
- AUTOBUSAIŠ įdomių vietų lankymas

Specialios nuolaidos:

- INDIVIDAMS (ekskursiniai bilietai)
- GRUPĖMS
- JAUNIMUI
- SEIMOMS

Publika literatūros vakare vasario 26 Kultūros Židinio žemutinėje salėje. Vakaras buvo surengtas ryšium su dailės paroda. Ant sienos matomi parodos paveikslai. Nuotr. R. Kisieliaus

DARBININKAS910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN, N. Y. 11221

Editorial Office GL 5-7281 Business Office GL 2-2923

THE WORKER by FRANCISCAN FATHERS

Eina nuo 1915 metų
1951 sujungė AMERIKĄ, LDS organą DARBININKĄ ir LIET. ŽINIASSecond-class postage paid at Brooklyn Post Office
Published weekly

Prenumeratos kaina \$8.00 — Subscription per year \$8.00

Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuostatais. Nenaudoti straipsniai saugomi ir grąžinami autoriams prašant. Pavardę pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Simas ir Simutis

Liudvikas Simutis, kurio laisvą Aukščiausiojo sovieto prezidentui buvo pereitą kartą čia paskelbtas, rikiuojasi šalia jūrininko Simo Kudirkos.

Abudu išaugę sovietiniame režime. Simo Kudirkos vaikystę temdė aikštės pamėstų lavonų vaizdai. Bet Simas tylėjo, mokėsi, pasirinko profesiją, kuri leis jam nutolti nuo tų baisių prisiminimų.

Bet ir toje profesijoje Simas stūmė nuo savęs režimą. Stūmė ne socialine santvarka, bet žmogaus diskriminacija. Lietuvių diskriminacija, rodanti favoritizmą atėjūnams rusams. Stūmė nuo savęs laisvės paneigimą — laisvės žmogui ir tautai.

Ir Simas pasirinko kelią į asmeninę laisvę. Svajoto rasiąs ją Amerikoje. Svajoto iš jos galėsias laisvinti savo šeimą.

Simučio istorija panaši, bet rašyta aštresniais brūkšniais. Jis, tik penkerių metų, tarp tų išniekintų lavonų pamatė savo tėvą. Paūgėjęs jis pasirinko tiesiogiai laisvės kovotojo kelią. Jo žodžiais, pasirinko ne keršto vedamas, ne kovos už save, bet kovos už visų nukankintus ir tebekankinamus.

Simo ir Simučio iliuzijos dužo. Vienas vietoj laisvės svajotoje Amerikoje rado išdavimą; antras ginklo kova nepasiekė laisvės savo kraštui. Abiejų likimas tas pats: kalėjimas, teismas, vėl kalėjimas 15 ir 25 metams.

Simo Kudirkos asmenybė sušvito iš jo kalbos teisme. Kalbėjo kaip tas, kuris savo teisingumu yra pranašesnis už teisėjus. Sau nieko neprašė, tik Lietuvai — nepriklausomybės.

Simutis kalėjime po 15 metų prabilo anuo laišku. Jame pasirodė giliai subrendusi asmenybė: karas, kuriame buvome

palikti vieni, pralaimėtas; dabar kaktas sienos nepramuši; belieka lojalumas sistemai ne dėl to, kad ji visur būtų teisinga, bet dėl to, kad ji nepakeičiama. Ir dėl to jis kalėjime darbėsi, klusnus kalėjimo tvarkai, nesiskundžias. Bet jis nepataikauja, neveidmainiauja, nesiliaužioja prieš savo budelius.

Jis — kaip tas, kuris moraline didybe yra pranašesnis kalėjime savo laikysenoje. Jis — kaip tie jo broliai, kurie už kalėjimo sienų, yra pranašesnis savo kūryba.

Sovietai iš kalėjimo jo nepaleido. Nepaleido, nes sovietinėje sistemoje tebėra išlaikytas šėtono (gundytojo) reikalavimas: pirma pulk prieš mane ir mane pagarbink; aš duodu laisvę tik tokiai minčiai, kurios aš noriu; reikalauju lojalumo ne tik darbų, bet ir minties ir jausmų.

Simo bėgimo faktas Vakaruose labiau demaskavo prarają tarp sovietinių įstatymų, kurie pagerbia žmogaus teises, ir sovietinės praktikos, kuri tas teises paneigia. Šios prarajos demaskavimas gal prisidės prie akių prapletimo Vakaruose, kurie apie sovietinę tikrovę tęsprendžia iš raštų, iš žodžių, ne iš darbų.

Simučio faktas prabyla Vakarams, kad ten, kentėjime, esama ir kitokio žmogaus idealo — žmogaus su ištikimybe aukštesniems principams. Tai demaskuoja menkystę Vakaruose skelbiamą pragmatinio žmogaus, kuriam nėra jokių pastovių vertybių, išskyrus tą pagrindinę — šio meto naudą, malonumą.

Pirmieji priklauso prie tų, kurių kentėjimais ir krauju laikosi Bažnyčios prakilnybė; iš kurių tautos semiasi įkvėpimo.

BALTISTIKOS STUDIJŲ KONFERENCIJA

Trečioji baltistikos studijų konferencija įvykis gegužės 11-14 Toronto universitete, Kanadoje. Konferenciją, kurią remia Toronto universitetas, rengia Association for the Advancement of Baltic Studies (AAB S).

Mokslinius pranešimus padarys baltistikos specialistai iš JAV, Kanados, Vokietijos, Švedijos, Suomijos, Norvegijos ir Australijos. Bus apie 90 pranešimų; iš jų tryliką padarys lietuviai.

Visos konferencijos temos tiesiogiai lies Baltijos kraštus: literatūrą, istoriją, kalbinius ir socialinius klausimus. Dauguma temų turėtų būti įdomios ne vien specialistams; todėl rengėjai tikisi gausaus dalyvių skaičiaus. Konferencijos informacijas lietuviai gali gauti pas A. Banėlį, 410 Davenport Rd., Toronto 7, Ont., Canada.

Kas yra AABS?

Association for the Advancement of Baltic Studies yra 1968 įsteigta švietimo bei mokslo draugija skatinti baltistikos studijoms.

Draugija jau yra surengusi dvi mokslines konferencijas. Antroji, įvykusi 1970 lapkričio mėnesį San Jose, Kalifornijoje, sutraukė 400 dalyvių iš įvairių kraštų.

Šiuo metu vienu iš trijų drau-

gijos vicepirmininkų yra Ignas K. Skrupskelis, asociate vykdomąja direktore — Elona Vaišnienė, direktorium bendriem reikalams — V. Stasys Vardys, praieito valdyboj buvęs pirmininku.

Draugija leidžia biuletinį, kuriame deda baltistiką liečiančius straipsnius. Jau išleista aštuoni numeriai. Redakcijoje iš lietuvių dalyvauja Bronius Vaskelis ir F. Rimvydas Šilbajoris.

Lietuviai trečiojoje konferencijoje

Literatūros, teatro ir dailės sekcijos vadovu yra F. Rimvydas Šilbajoris. Jis taip pat pirmininkaus literatūros plenumo ir pirmajai sesijai.

Bronius J. Kaslas ves istorijos dešimtąją sesiją.

Pranešimus literatūros sekcijoje padarys Ilona Gražytė, Rimvydas Šliažas, Bronius B. Vaskelis, Rimvydas Šilbajoris, ir Algirdas Landsbergis.

Istorijos ssekcijs kalbės Romualdas J. Misiūnas ir Julius P. Slavenas, lingvistikos — Antanas Klimas ir Janina K. Reklaitis, socialinių mokslų — Benediktas V. Mačiūka, Povilas A. Mažeika ir Ginutis Procuta, proistorės — Birutė Saldukienė.

Studentų sesija

Konferencijos metu vyks po-

koleginių (graduate) studentų sesija. Programoj numatoma eilė pranešimų apie baltistikos studijų galimybes bei įvairiose bibliotekose esančią medžiagą tyrimo darbams.

Baltistikos besidoktorizuojantieji diskutuos savas temas pasirinktose bendrose šakose, metodiką, kalbos žinojimo reikalą.

šaltinių problemas bei kitus universitetines baltistikos studijas liečiančius klausimus.

Pokoleginių studentų sesijos informacijos gaunamos pas sesijos koordinatore Rasma Kaklinš (Mrs.), 1215 E. Hyde Park, Chicago, Ill., 60615, arba pas sesijos vadovą Olavi Arens, 51 Vernon Terrace, Poughkeepsie, N. Y., 12601.

TEIGIAMAI VERTINAMAS LB LEIDINYS

Vasario 16 šventės proga, JAV Lietuvių Bendruomenės pastangomis ir lėšomis išleistoji studija Violations of Human Rights in Soviet Occupied Lithuania — A Report for 1971 yra pozityvus įnašas į Lietuvos laisvinimo darbą. Draugas, Darbininkas bei kiti mūsų laikraščiai teigiamai atžymėjo šio leidinio mokslinę vertę, gerą faktų dokumentaciją ir "elegantišką išorę". Atkreiptas dėmesys ir į leidinio tematikos šviežumą. Štai vos tik 1972 metų pradžia, o jau turim studiją, aprėpiančią iškilusius lietuvių tautos pasireiškimus prieš okupantą 1971 metais. Vartai leidinį ir semiesi stiprybės iš Simo Kudir-

kosteisme padarytų drąsių pareiškimų, kun. J. Zdebskio ir kun. A. Šeškevičiaus gynimosi kalbų, pavergtų lietuvių intelektualų protesto 5-jam pasaulinio psichiatrų kongresui. Leidinio puslapiuose užtiknam ir visą eilę kitų sovietų įvykdytų žmogaus teisių pažeidimų. Visa medžiaga dokumentuota, naudojantis išimtinai oficialiais, net ir kitataučiai galimais patikrinti žinių šaltiniais. Garsioji Pensilvanijos universiteto biblioteka leidinį yra įregistravusi dokumentinių leidinių skyriuje.

Kas tie leidinio "kaltininkai"?

JAV LB centro valdybą pasiekia užklausimai, kodėl leidinyje nepažymėtas jo autorius. Mandagiai paklausėjam tenka paaiškinti, kad tai buvo įvykdyta autoriui pageidaujant. Televizija būsna rašančiam atskleisti kiek paslapties. Studijos autorium yra gabus, lietuvišką gyvenimą išvijojo ir pavergtų tėvynės atidžiai sekas politinių mokslų specialistas. Jam entuziastingai talkino techninio redaktoriaus pareigose kitas veiklus bendruomenininkas, iš profesijos inžinierius, taip pat norėjęs plačiai visuomenei likti nežinoma.

Lidinio užsakymas ir finansavimas buvo tiesioginė JAV LB centro valdybos atsakomybė. Tačiau pačiu svarbiausiu studijos išleidimo kaltininku yra šimtai mūsų tautiečių, savo aukomis parėmę JAV LB įsijungimą į laisvinimo darbą.

Leidinio tikslas — informuoti kitataučius.

Pagrindinis leidinio tikslas yra kitataučių informavimas apie šiandieninę padėtį okupuojant (nukelta į 5 psl.)

Jaunimo kongreso finansų komitetas Bostone. Iš k.: sėdi St. Lušys — vicepirmininkas, Č. Kiliulis — pirmininkas, V. Kazakaitis — sekretorius, stovi S. Rackevičius, E. Valiukonienė, M. Subatis, B. Šakenienė ir H. Čepas — išdininkas. Nuotr. A. Zelvio

JUOZAS ERETAS

TARNYBOJE LIETUVAI

34

Tai buvo veiksmas, kuriuos ir šiandien skaudu atsiminti, nes prieš pavasarininkus nukreipta kova buvo priešinga pačiai oficialiajai tautininkų ideologijai.

Kan. J. Tumo entuziazmas. — Šios pirmojo Kauno sąskrydžio apžvalgos pabaigai prisimintinas ir epizodas su kan. Juozu Tumu.

Padėjusi Kauno geležinkelio stoties viršininkui sudodinti į traukinius sąskrydžio dalyvius, gerojo prielelio kun. Juozo Vailokaičio atsiųstu automobiliu šiaip taip privažiavau jau sutemus iki namų už tris nemiegotas naktis nors dalies miego atsiimti. Sekančią dieną apie vidurdienį išėjau į Rotušės aikštę vykti autobusu į sąskrydžio rengimo štabą. Autobusui besirengiant pajudėti, išsoko kan. J. Tumas. Klestelėjo ant sėdynės, pasisukinėjo neramiai ir staiga šauksmas:

— Va, čia štai sėdi Labanauskaitė! Atsimenat vakarykščias jaunimo demonstracijas Kauno gatvėse? Tai ji viena iš organizatorių!

Zydes apsidairė, keli buvę autobuse lietuviai paplojo. Kanauninkas, kiek apsiraminęs, atsisėdo šalia ma-

inės ir pradėjo judriai dėstyti savo "bėdą". Mat, jis esąs įsitikinęs, kad sąskrydžio suorganizavimas paliko pavasarininkų centrą su daugybe skolų. Gi visu tuo matytų reginiu jis buvo taip karštai susižavėjęs, kad jau ir planą sudaręs, kaip mus iš tos bėdos išgelbėti.

— Kiek reikia pinigų išlaidoms padengti? — šaukė Tumas visiem girdint.

As bandžiau jį kiek priltidyti ir aiškinau, kad tikrai dar nežinau nei pajamų nei išlaidų, bet jam viską pranešiu po centro valdybos posėdžio, kuris įvyks šį vakarą.

— Aš jau dabar važiuoju pas prez. Smetoną prašyti, kad sąskrydžio surengimo išlaidas vyriausybė padengtų. Juk tai toks milžiniškas tautinės kultūros ugdymo darbas, kad turi būti ir valstybės finansiškai paremtas.

Mudviejų pokalbis dėl tautininkų ir pavasarininkų santykių nebuvo pirmas, nes centro valdyba kelis kartus mane buvo siuntinėjęsi pas kan. J. Tumą jo tuo reikalu informuoti ir pagalbos prašyti. Dabar aš, žinodama iš anksto kanauninkui duosiamą atsakymą, sukau reikalą ta kryptimi, kad jis skaudžiai neapsiviltų, mus užtardamas. Ir čia pat papasakojau jam paskutines man žinomas režimo pavasarininkams padarytas nuoskaudas.

— Prezidentas to nežino! — atkirto man Tumas.

Tada aš jam, padėkojusi už rūpestį, pasiūliau:

— Kanauninke, palaukit pavasarininkų centro valdybos posėdžio. Aš jum pranešiu apie sąskrydžio rengimo skolą. Bet aš nemanau, kad valstybė turėtų padengti mūsų sąskrydžio organizavimo išlaidas. Jeigu tamstai pasisektų gauti pinigų iš valdžios, tai labai prašyčiau išrūpinti nuolatinę metinę pašalpą pavasarininkų Valančiaus liaudies universitetui, kuris savo veiklos negali išvystyti dėl lėšų stokos.

ANTRAS KAUNO SĄSKRYDIS: 1938

Kad baigtume su sąskrydžiais, kuriuos prof. J. Eretas laikė ne svarbiausiais, bet tik šventiniais organizacinio gyvenimo pažmoniais, kelis žodžius skirkime paskutiniam pavasarininkų sąskrydžiui Kaune 1938 birželio 28-29. Jis buvo jubiliejinis — 25 metai nuo pavasari-

ninkų organizacijos įkūrimo. Įvyko metais vėliau, nes tautininkų režimas nedavė leidimo prašytu laiku. Ir šitą, dr. J. Leimono prašomas, organizavo prof. Eetas. Pavasarininkų minios jau buvo įspūdingos — 45,000 dalyvių. Sporto olimpiadoj per 7,000 dalyvių, žibintų eiseną pagerbtas Nežinomas laisvės kovų karys. Lietuvos kariuomenės husarams įteikti 46 šautuvai, atžymint pirmuosius žuvusius pavasarininkus savanorius kovose prieš bolševikus. Dainų šventės estradoje dainavo 247 chorai su 6,000 dainininkų. Buvo suktakutvinė paroda, vaizdavusi pavasarininkų 25 metų slaptą ir viešą veiklą. Šautuvus priėmė gen. Stasys Raštakis, pats senas Vilniaus krašto pavasarininkų gerbėjas. Dėl savo pavasarininkams ta proga pasakytų prielankaus žodžio susilaukė nemalonių režimininkų pastabų ir "šaltos srovės" pūstelėjimo.

Šio sąskrydžio proga džiūgavimo nebebuvo, nes karo debesys jau telkėsi Europos padangėse.

ORGANIZACINĖ TECHNIKA

Kuopos ir kuopelės. Kai profesorius J. Eretas pradėjo pavasarininkams vadovauti, pagrindinis organizacinis vienetas buvo kuopa. Jos veiklos ribos paprastai būdavo parapijos ribos. Todėl buvo didelių ir mažų kuopų, nes buvo didelių ir mažų parapijų. Pradžioje kuopose nebuvo mažesnių padalinių, bet kiek vėliau pradėjo atsirasti sekcijos ir kuopelės.

Kuopelės buvo teritoriniai vienetai: dažniausiai vieno kaimo ar kelių viensėdžių jaunimas susiburdavo laivinimosi ir pramogavimo tikslais. Šitą organizacinę praktiką labiausiai buvo išvystę Marijampolės kuopa, kuri buvo bene didžiausia Lietuvoje. Parapija buvo labai didelė, turėjo daug gimnazijoje besimokančio jaunimo, kuris ir pradėjo tokiu būdu globoti ir šviesti gimnazijos nelankančių kaimo jaunimą. Kuopelės buvo tik kuopos padaliniai, visi didieji darbai buvo dirbami kartu kuopos vardu ir visų pastangomis.

(Bus daugiau)

Dail. Juozas Bagdonas. Nuotr. V. Maželio

Dail. J. BAGDONUI 60 METŲ 40 metų nuo jo pirmosios parodos

Praėjusių metų (1971) gruodžio 11 dail. Juozas Bagdonas atžymėjo 60 metų sukaktį. Gi šiais — 1972 — jis žymi ir antrą sukaktį — 40 metų nuo savo pirmosios parodos.

Dailininkas gyvena Woodhavene, N. Y. Atsidėjęs tik kūrybai, jis suranda laiko ir bendriam reikalui. Veikia Balfo centro valdyboje ir yra sekretorius, aktyviai reiškiasi Tautinėje Sąjungoje, sekretoriauja Lietuvos Nepr. Fonde. Dveju metų iš eilės organizavo Lietuvių Bendruomenės parodas Kultūros Židinyje. Aplanko jis ir visus lietuviškus parengimus, minėjimus, jei reikia prisideda ir prie jų organizavimo.

Tad šį kūrybingą ir jaudrų žmogų miela pasveikinti jo sukačių proga, miela ir prisiminti jo gyvenimo didžiulius įvykius, nuveiktus darbus.

Žemaitis iškeliauja į Kauną

Gimė jis 1911 gruodžio 11 Kontaučiuose. O ši vieta yra lygiai puskelį tarp Telšių ir Plungės. Į abu šiuos miestus yra po 14 kilometrų. Nenorėdamas nuskriausti nei vieno, nei kito žemaičių kultūros centro, J. Bagdonas mokėsi abiejose miestuose.

Pirma nukeliavo į Plungę. Čia mokėsi 1923-26 metais. Gimnazija buvo įsikūrusi garsiose kunigaikščio Oginskio rūmuose. Nuostabūs tai buvo rūmai, su statulom, gražiom salėm. Ir koks parkas, kokie tvenkiniai!

Telšiuose mokėsi 1926-28 metais. Telšiai neturėjo kunigaikščio rūmų, bet šiaip buvo judrus ir gyvas miestas, kuriame buvo pilna moksleivių.

Dail. J. Bagdonas sukurtos vazos ir keraminė plokštelė. Sukurta Kolumbijoje 1953.

Telšiuose pasireiškė kaip „dailininkas“, vienai krautuvei padarė iškabą. Taip „pajutęs“ pasaulimą į dailininkus, 1928 išvyko į Kauną. Išvyko rudenį, į meno mokyklą įstojo tik 1929 metų sausio mėn.

Pasidaro tikras kaunietis

Į Kauną atsikėlė ir jo tėvai gyventi. Ir visą laiką ten pasiliko. Mielam žemaičiui teko sumiesčionėti ir pasidaryti tikru kauniečiu, pasisavinti ir kavių papročius, ir bohemiškas dailininkų draugijas. O Kaunas buvo jaunas ir pilnas nerimo, išradingumo, gundymo siekti ten, kur vyzdys nepasiekia...

Atėjo jaunoji dailininkų karta. Vieni triukšmingai reiškėsi, skelbė manifestus ir net revo-

liucijas kėlė. Kiti triūsė, darbu ir prakaitu ugdė savo talentą.

Jaunasis Bagdonas priklausė darbo grupei. Dirbdamas jis greit prasiskleidė ir suvito. Štai jaunas, jaunutis dailininkas surengė savo pirmą parodą.

Paveikslą nuperka

Prancūzijos pasiuntinys Prieš 40 metų jis Kaune, Leono XIII salė, prancūzų draugijos patalpose, surengė pirmą parodą. Buvo išstatęs 35 paveikslus.

Ir pirmą paveikslą nupirko Prancūzijos pasiuntinys — įgaliotas ministeris. Jaunam dailininkui tai suteikė ir drąsos ir pasididžiavimo.

Po to jo parodos buvo Šiauliuose, Klaipėdoje. Dalyvavo reprezentacinė parodoje Rygoje, Taline (1934), Dailininkų Sąjungos parodose nuo 1935 metų.

Nuo 1936 metų jis buvo Lietuvių Dailininkų Sąjungos sekretorius ir reikalų vedėjas. Šiose pareigose išbuvo iki 1940 m., iki bolševikmečio. Jam teko organizuoti visas Sąjungos parodas ne tik Kaune, bet ir provincijoje. Čia susipažino su daugelį dailininkų, įgavo organizacinės praktikos.

Laimi pirmą premiją

1938 metų rudens parodoje jis laimėjo pirmąją premiją už figūrinę kompoziciją. Jaunam dailininkui tai buvo didelis paskatas ir jo triūso įvertinimas.

Tose rudens parodose buvo skiriamos bent kelios premijos. Tais pačiais metais dar premijas gavo: už skulptūrą — P. Rimša, už dekoracijas — A. Gudaitis, už grafiką — P. Augius, už peizažą — V. Vizgirda.

Bagdonas buvo nutapęs didoką paveikslą, kuris vaizdavo žvejų šeimą.

Studijinėse kelionėse

Dailininką traukė pajūris. Dažnai lankėsi Nidoje, tapė jūros peizažus, žvejų laivus, gi 1937 metų vasarą susidarė proga „Kauno“ laivu išplaukti į

maras. Kelionė išbuvo net du mėnesius. Aplankė Rygą, Dancigą, Antverpeną, Briuselį, Angliją. Su savim turėjo ir dailininko reikmenis, tai šikavo, tapė ir praturtino savo pergyvenimus.

1939 metais traukiniu dviem mėnesiam išvyko į V. Europą. Tai buvo studijinė kelionė — Berlynas, Paryžius, Venecija.

Pedagogo darbe

Kai žlugo Lietuvos respublika, dailininkas pradėjo dirbti Vilniaus muziejų, gi vokiečių okupacijos metais Vilnių buvo paskirtas dailių amatų mokyklos direktoriumi.

Didžiojoje kelionėje

Didžiosios karo audros išbloskė jį iš Vilniaus 1944 vasarą. Atsidūrė Vienoje, paskui įsikūrė Ravensburge, kur pasibaigė karas. Vadinamais DP laikais, susikūrus Ravensburge lietuvių gimnazijai, jis ten 1946-48 dėstė piešimą ir meno istoriją.

1948 gruodžio mėn. išvyko į Kolumbiją, apsigyveno Bogotoje. Vėl dėstė meno dalykus kolegijoj ir valstybinę dailės akademijoj — keramiką ir dekoratyvinę skulptūrą. Tuo pačiu metu ir pats turėjo moderniosios keramikos studiją. Jo keramikos darbai sklido su pasisekimu, atnaujino ir davė pradžią Kolumbijos moderniajai keramikai.

1958 atvyko į JAV. Pirmą sustojo Washingtone. Čia turėjo dailės studiją, kur darė keramiką, skulptūrą. 1960 atidarė galeriją, kurioje buvo ruošiamos amerikiečių ir užsienio dailininkų parodos. Washington Post įdėjo galerijos nuotrauką. Galeriją uždarė 1963 metais ir 1964 persikėlė į New Yorką.

Kelionėje su parodom

Įpratęs keliauti, jis ir Amerikoje judėjo, jo savo kūriniais lankėsi visoje eilėje miestų, ten surengdamas parodas. New Yorke jau buvo 5 jo kūrinių parodos, Bostone — 2, Philadelphijoje — 3, Baltimorėje — 1, Washingtonė — 1,

Dail. J. Bagdonas — Rugiapūtė, aliejus, 1937.

Clevelande — 1, Los Angeles — 1, Chicagoje 1, Detroite — 2, St. Louis — 1, Toronte — 1, Hamiltone — 1.

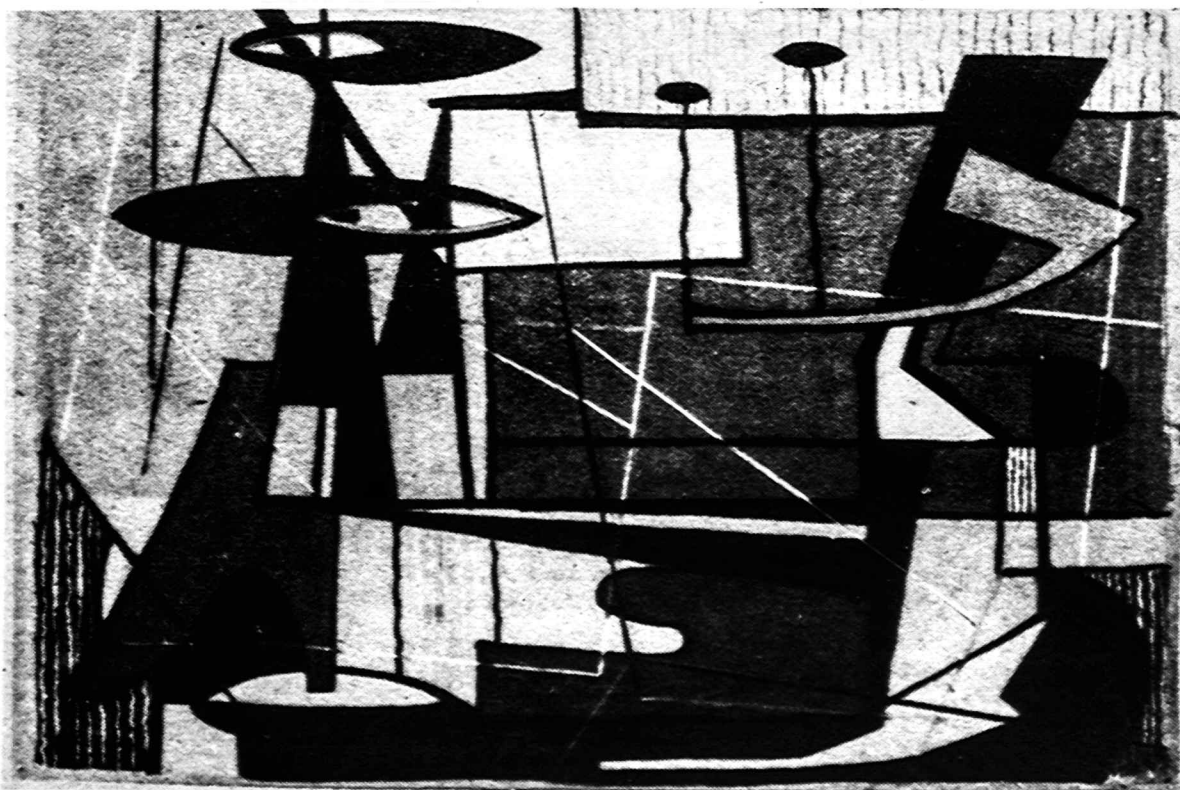
Dalyvavo ir bendrinėse parodose: II-jo kultūros kongreso parodoje Chicagoje, New Yorke bendrinėse parodose.

Kelionė formos pasaulyje

Toli nukeliavo dailininkas ir savo formos pasaulyje. Su pirmą paroda jis pasirodė kaip impresionistinis dailininkas. Tam impresionistiniam — realistiniam periodui jis paskyrė visa 20 metų.

Žymesni pasikeitimai prasidėjo 1954 metais, kai susidūrė su keramika. Per keramiką jis pradėjo tolti nuo realistinio pasaulio ir ėmė per simbolizmą, stilizaciją artėti į abstraktinį pasaulį.

Kai įsikūrė Amerikoje, dar labiau sustiprėjo jo polinkis į abstrakciją. Bet ir čia jis ėjo pamažu, iš tos pačios keramikos poleikų. Keramikoj įpratęs brėžti liniją, pradžioje kūrė geometrinę abstraktą, o nuo 1963 perėjo į ekspresionistinę abstraktą. Prie stilistinio keitimosi priėjo natūraliai, neforsuodamas. Ir dabar jis gana gerai jaučiasi savo abstraktinėje formoje.

Dail. J. Bagdonas — Kompozicija, pastelė, 1954.

Judesiai jo formoj

Ekspresionistinis abstraktas gal labiausiai išsakė jo polinkius judėti, keliauti, veržtis į tolimes sritis. Jis savo formomis vaizduoja ne daiktus, bet judesius erdvėje, didelį masių dinamizmą. Atrodo, lyg kažkas būtų sprogdę ir išmetę į erdvę skraidytį daugybę įvairiausių formų. Jos ir gundo dailininką tapyti visokiose spalvose.

Pirmumas tapybai

Ir tokioj „judesio formoj“ jis labiausiai pabrėžia tapybinius elementus — pirmąja tona gilumas, kolorito, šviesos problemos. Jo paveikslai nėra tik spalvintos judančios masės, bet tapyba minkšta, sultinga, kuri trykšte trykšte įvairiom spalvomis.

Paklaustas, kuris jo periodų labiausiai jam pačiam patiko, atsakė trumpai — ekspresionistinis abstraktas.

Pratekime jo norą veržtis ir formas vystyti kuo plačiau: šiaip ir čia gausime jo polinkį į didelį formatą. Jis yra nutapęs tokio dydžio paveikslus — 22 pėdų ant 9 pėdų. Ir tai abstraktai!

Skulptūra ir keramika

Išsikūręs Amerikoje, jis sukūrė ir eilę skulptūrų. Jos padarytos iš cemento, geometrinių abstraktinių formų. Formatos įvairūs. Bet ir čia vyrauja polinkis — į didelius mastus.

Labai elegantiška yra jo keramika. Forma įvairi ir pagau-nanti, savotiškai linksma. Dekoravimas — pusiau abstraktinis. Čia sumaišoma realistinės figūros su abstrakčiom formom, pasigaunama stilizacijos.

Judriam ir veržliam dailininkui šia proga linkime išlaikyti tą patį judrumą ir kūrybingumą. Tegu dienos, savaitės ir metai neša naujus ir gausius kūrybos vaisius. (p.j.)

Dail. J. Bagdonas — Kompozicija, aliejus, 1968.

1938 metų rudens parodoje Kultūros Muziejuje Kaune po premijų įteikimo su jūry komisija. Paroda buvo gruodžio mėn. Iš k. į d. I-je eilėje — skulpt. P. Rimša, dail. L. Kazokas, P. Galaunė, Taupomųjų Kasų valdytojas J. Vaitkevičius, išmokėjęs premijas, kultūros departamento direktorius V. Sobyls, meno mokyklos direktorius dail. Ig. Šlapelis, dail. L. Strolis, dail. V. Vizgirda. Stovi dail. A. Gudaitis, dail. P. Augius, redaktorius Ign. Skrupskelis, Taupomųjų Kasų sekretorius, dail. Rimas Kalpokas, dail. A. Žmuidzinavičius, dail. Adomas Smetona, dail. P. Kaupas, žurnalistas Miglinas, žurnl. A. Zukauskas, J. Razma — Visuomeninio Darbo Vadybos direktorius, dail. J. Bagdonas. Ant sienos matyti dail. J. Bagdono paveikslas, kuris laimėjo premiją už figūrinę kompoziciją.

Kazys Yakutis, solistas, baritonas, gyvenęs New Yorke, dainuoja ateitininkų rengiamame koncerte Philadelphijoje.

TEIGIAMAI VERTINAMAS

LB LEIDINYS

(atkelta iš 3 psl.)

tojų Lietuvoje. Pirmoji studijos laida, išleista 1000 egz. tiražu, beveik be išimties šiam tikslui ir sunaudota. JAV LB centro valdybos pastangomis kiekvienam JAV senatoriui ir Atstovų Rūmų nariui pristatytas vienas leidinio egzempliorius. Centro valdybai taupant pėsintumo išlaidas, 535 leidinio egzemplioriai buvo, iš anksto susitarus, nugabenti į JAV Senato mažumos vado sen. Hugh Scott ir kongr. Lawrence Coughlin įstaigas Washington. Šių įstaigų tarnautojai prie leidinio ir centro valdybos pirmininko V. Voler to laiško prijungus sen. Scott ir kongr. Coughlin asmenines studiją vertinančias rekomendacijas, leidinys "inter-office" paštu nemokamai buvo išsiųstinėtas visiems senatoriams ir Atstovų Rūmų nariams. Naudojantis mišinimu būdu, pavyko atkreipti didesnę dėmesį į studiją ir sutaupti artai 300 dol. pašto pėsintumo išlaidų.

75 leidinio egzemplioriai su kiekvienam gavėjui skirtu asmeniškumu laišku pasiūti įtakingiems amerikiečių žurnalistams ir informacijos srityje besidariusiems radijo-televizijos atstovams. Taip pat 32 egzemplioriai Batuno pastangomis įteikiami Jungtinių Tautų Žmogaus Teisių Komisijon įeinančių valstybių atstovams.

Tarpininkaujant JAV LB apylinkių ir apygardų valdyboms bei LB Lietuvos reikalų komisijom, nemažas skaičius leidinio egzempliorių pasiekė laikraščių redakcijas, gubernatorių, miestų burmistrus, žymius amerikiečių visuomenininkus. Centro valdybos pastangomis leidinys nuvežtas į Lietuvos atstovybę Washington įteikti tradicinio Vasario 16 priėmimo metu ten atsilankiusiems svečiam.

Kitataučių pasisakymai

Kitataučių susidomėjimas leidiniu jau šiuo metu yra prašokęs leidėjų turėtas viltis. Visa eilė JAV Kongreso narių pasinaudojo leidinio medžiaga, kalbėdami Vasario 16 proga Kongrese. Tai atspindi jų pareikšimus, spausdintuose Congressional Record. Kongr. John R. Rarick (Louisiana) mini leidinį ir cituoja Kudirkos pareikšimus teismo metu. Kongr. James D. McKevitt (Colorado) apie leidinį atsiliepią šiaip: "Šis dokumentas liudija apie įvyksią tragediją ir būtinas pasiskaityti amerikiečiam. Jis primena mum daugelį laisvių, kuriomis mes turim progą džiaugtis šia me krašte, — laisvių, kurių mes neįvertinam". Kongr. Floyd V. Hicks (Washington) Kongrese pasakyto kalboj ištiesai panau-

KAZYS YAKUTIS IR ALDONA KEPALAITĖ PHILADELPHIJOJ

Kazys Yakutis, amerikiečių tarpe gerai žinomas operos solistas, baritonas, š. m. kovo 12 d. Chicagoje Draugo koncerte sužibėjo kaip nauja lietuvių dainininkų pažiba ir buvo plačiai pristatytas mūsų visuomenei kaip brangus atradimas ir suktas su dideliu entuziazmu ir puikiausiais įvertinimais.

Grįžęs iš Chicago New Yorkan, solistas dabar intensyviai ruošiasi Lyric Teatro, N. Y. Puccini operos Madama Butterfly pastatymui, kuriame Yakutis dainuos Sharpless rolę, ir ateitininkų ruošiamam koncertui Philadelphijoje. Čia jis su pianiste Aldona Kepalaite atliks muzikinę programą.

Dar šiame sezone Lyric Teatro Yakutis dainuos Scarpią rolę operoj Tosca, Amonasto — Aidoje, Germonto — Traviatoje ir Valentino — Fauste. Vėliau angažuotas dainuoti Enriko partiją Donizetti operoj Lucia ir kunigaikščio Almaviva — Figaro Vestuvėse.

Kazys Yakutis yra gimęs ir augęs lietuviškoj šeimoj Worcester, Mass., o dabar gyvena New Yorke. Jis yra baigęs Clark universitete meno istorijos studijas ir jas giles Institute of Fine Arts, N. Y. Muziką studijavo ir balsą lavino privačiai pas Gladys Childs Miller — Naujosios Anglijos konservatorijoje, pas Eva Zayde, pasižymėjusią muzikos vadovę New Yorke, Mabel Rieglman — San Francisco ir Sam Sakarian, pirmąjį tenorą ir gabų mokytoją New Yorke.

Turėjo visą eilę stipendijų muzikai studijuoti: San Francisco Opera, Merola Training Program, Stanford universiteto ir Manhattan School of Music.

Dainavo: Goldovsky Opera Theater, San Francisco Opera Guild, Seattle Opera House, Amato Opera, N. Y., dabar Lyric Theater, N. Y. ir daugelyje koncertų po visą Ameriką ir kaip solistas su San Francisco simfonija ir su Melrose, Mass., simfonijos orkestru, dirguojant Jeronimui Kačinskui.

Jis yra atlikęs 20 stambių vaidmenų įvairiose operose ir susilaukęs gražių amerikiečių spaudos įvertinimų: "an experienced baritone with warm and brilliant voice" — rašė St. Francisco Chronicle, "...proved to be a singer of exceptional style and expressive approach" — St. Francisco Examiner. — "K. Yakutis yra užbaigtas menininkas. Turim naują, stambią ir kultūringą vokalinę pajėgą. Juo turės susidomėti ir Chicago lietuvių opera" — džiaugėsi V. Jakubėnas po koncerto Chicagoje.

Philadelphijoje Yakutis padainuos Donizetti, Wagnerio, Mozarto, Guodžio, Jakubėno ir Vanagailio kūrinį.

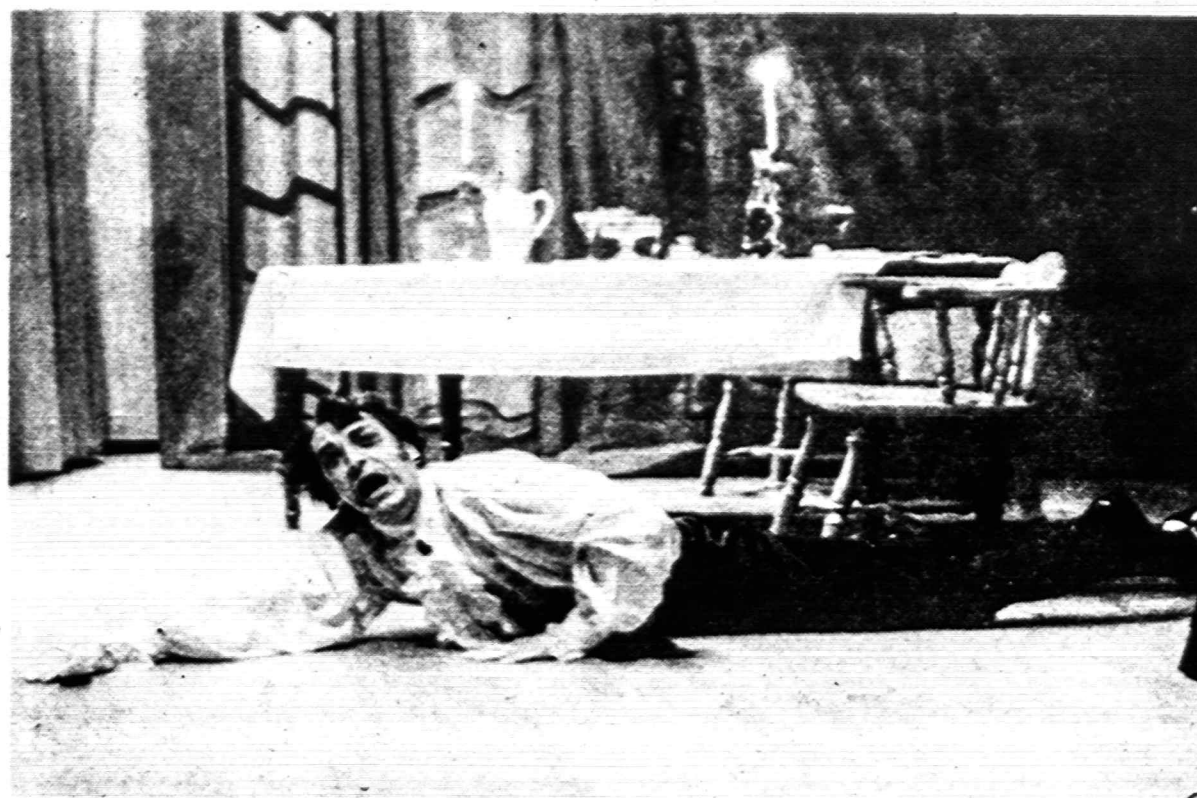
patyręs, kad pirmoji studijos laida jau išbaigta, pareiškė norą savo auka padengti pusę išlaidų, spausdinant antrąją laidą 2000 egzempliorių tiražu. Šiam didžiajam mecenatui priklausio nuoširdi LB ir visų lietuvių padėka.

Antrosios laidos belaukiant

Antrąją laidą tikimasi išleisti netrukus. Dar neaišku, ar lėšos leis leidinio medžiagą kiek papildyti. Kelios pirmoji laidoj pasitaikiusios korektūros klaidos bus atitaisytos.

Organizacijos ir pavieniai asmenys prašomi savo auka paremti leidimo darbą ar užsisakyti studiją platinti amerikiečių tarpe. Aukos ir užsakyimus siųsti: Lithuanian-American Community of USA, Inc., 9660 Pine Rd., Philadelphia, Pa. 19115. Iš anksto nuoširdi padėka už suteiktą paramą ir dėmesį.

A. Gė.

Solistas Kazys Yakutis, baritonas, dainuoja Scarpios vaidmenį Toscos operoj. Nuotraukoj — II veiksmo galas. Solistas koncertuoja Philadelphijoje, kur jo koncertą rengia ateitininkai.

Aldona Kepalaite, gyvenanti New Yorke ir lietuviškai visuomenei pažįstama pirmą eilę pianistė, studijavo pianiną Muncheno Aukštojo Muzikos Mokykloje ir baigė Manhattanville kolegiją New Yorke. Ji dalyvauja lietuvių ir amerikiečių rengiamuose koncertuose ir ypač pagarsėjo amerikiečių tarpe individualiais rečitaliais Carnegie Recital Hall ir Town Hall New Yorke, Jordan Hall Bostone ir kaip solistė pianistė su orkestrais visoje eilėje simfoninių koncertų. Visi jos pasirodymai buvo gražiai kritiškai įvertinti ir susilaukė labai palankių spaudos atsiliepimų: "...She played in the grand manner, with command and sensitivity" — rašė Musical America, "...hers was a vibrant performance, full of poetry and control" — The Boston Herald. "...She put all this music forth with a basic grasp of the

keyboard and technical and musical strength" — N. Y. Times. Ir lietuviškoji visuomenė nemažiau šiltai sutinka jos koncertus. Kiekvienas jos pasirodymas mialai laukiamas ir entuziastingai priimamas.

Philadelphijoje Kepalaite a-komponuos solistui Yakuciui ir paskambins solo Čiurlionio, Mozarto ir Chopino kūrinių.

Visa Philadelphijos ir apylinkių lietuviškoji visuomenė maloniai kviečiama į šį aukšto lygio koncertą pasidžiaugti mūsų iškiliųjų menininkų laimėjimais, kuriuos taip aukštai vertina kritikai ir spauda. Po koncerto bus smagus pobūvis prie puikios muzikos ir bufeto. Koncertas įvyks š. m. balandžio 15 dieną, 7:30 val. vakaro, Šv. Andriejaus parapijos salėje, 1913 Wallace St. Philadelphia, Pa.

Pianistė Aldona Kepalaite

Sausio - vasario A I D A I

Straipsniai: V. Volertas — JAV LB dvidešimtį išlydėjęs; J. Kavaliūnas — Lietuviškojo švietimo darbai ir rūpesčiai; V. Trumpa: — Bendruomenės tikslas ir veikla perkratant; St. Yla — Feliksas Kapočius; Z. Ivinskis — Lietuva ir žydai istorijos šviesoje; 197 metai; V. Vaitiekūnas — 1971 metai mūsų istorijos politikoje.

Iš grožinės literatūros: M. Katiliškis — Berzelis ir sėtuvė (beletristika); Vl. Slaitas — Eilėraščiai. Apžvalgoje: Red. — Keli klausimai dėl V. Trumpos straipsnio; J. Girmius — Dr. Leonas Bistras; A. Vasy — Lietuvių kalba Fordham universitete; Vl. Jakubėnas — "Dainavos" dvidešimtmetis; Vrg. — JAV LB politinių studijų dienos; V. Rimšelis — Trečiasis Bažnyčios sinodas; Mūsų buitij; V. Bražėno laiškas ir redaktoriaus atsakymas.

Recenzijos: J. L. Navickas — Prof. A. Maceinos Bažnyčios ir pasaulio dialektika; K. Daugėla — A. Kezio fotografijų knyga; L. Grinius — Angliška knyga apie šv. Kazimierą. Viršelio 1 psl. A. Kezys: Žmogus miesto aikštėje (Toronto, 1979), 4 psl. — Putota banga paplūdimy (Santa Monica, 1966). Šis numeris iliustruotas A. Kezio foto nuotraukomis, V. Igno vinjetė, A. Blato paveikslas nuotrauka.

Redaguoja dr. Juozas Girmius, 27 Juliette St., Boston, Mass. 02122; leidžia T. Pranciškonai; leidėjų atstovas T. dr. Leonardas Andriejus, OFM; administruoja T. Benvenutas Ramanauskas, OFM, 680 Bushwick Ave., Brooklyn, N. Y. 11221.

— Lietuvių Fondo Chicago vasario 26 surengtas balius davė 8,834 dol. Įsirašė 29 nauji nariai.

— Rašyt. Vyt. Alantas, buvęs LŽS c.v. pirmininkas, švenčia 70 m. amžiaus sukaktį. Ta proga dabartinė LŽS centro valdyba spalio 1 Chicago, Jaunimo centre rengia akademiją suaktuvinininkui pagerbti.

— Grandinė, Clevelando tautinių šokių grupė, rugp. 5 koncertuos Londone, Anglijoje. Numatoma aplankyti ir kiti Europos miestai.

— Lietuvių Fondo Los Angeles, Calif., vajuos komiteto grandiozinis balius rengiamas balandžio 29 šv. Kazimiero parapijos salėj. Meninę programą atliks premijuotas Los Angeles Dramos sambūris, vadovaujamas Dalilos Mackialienės.

— JAV LB tarybos sesijai balandžio 28-30 Chicago numatyti 5 posėdžiai. Penktadienį pirmame posėdy bus įvairūs pranešimai ir klausimai dėl pranešimų, antrame — diskusijos t-bos komisijose. Šeštadienį, trečiame posėdy, bus t-bos komisijų rekomendacijos, bendros diskusijos ir nutarimai, o po to prasidės JAV LB įstatų keitimas. Šeštadienį, ketvirtame posėdyje, ir sekmadienį, penktame posėdyje, vyks JAV LB įstatų keitimo diskusijos, nutarimai ir sesijos uždarymas.

— Australijos spauda teigiamai vertino St. Baro ir D. Stankeitytės koncertus Adelaidėje, Melbourne, Sydnejuje ir kitur. "The Advertiser", Adelaidėje, kovo 16 pažymėjo: "nuo seniai Town Hall nebuvo girdimas tokio masto tenoras kaip Stasys Baras. Jo pažymėtinos spalvos balsas, netenka abejoti, pripildytas stambiausiu operų teatru Amerikoje ir Europoje". Pasak dienraščio kritiko, D. Stankeitytė pavydėtina gerai valdo savo dramatinio soprano balsą. (E)

— Hartfordo LB apylinkė yra pakviesta įsijungti į specialų miesto komitetą — The Mayor's All American Council, kurį sudarys įvairios etninės ir rasinės grupės. Šio komiteto valdybos pirmininkas yra pats Hartfordo burmistras George Athanson. Komiteto valdybą sudarys atstovai, išrinkti iš kiekvienos grupės po vieną asmenį. Tokio komiteto uždavinys yra įdomus reikšmingas augančiam etninių grupių pripažinime.

— El Mundo, Caracas mieste, Venecueloj, leidžiamas dienraštis paskelbė Felix Martinez Suarez straipsnį apie religiją Sovietų Rusijoje. Autorius nurodo į dr. J. Savojo knygą apie kovą prieš Bažnyčią Lietuvoje. Esą knygoj iškeliama ne tik tautos tragedija nacių okupacijos metu, bet ir sovietams įsiveržus bei užėmus tris Baltijos valstybes. (E)

— Švedijoj leidžiamo biuletenio "Žinios iš anapus geležinės uždangos" (nr. 471) žiniomis, švedų spauda paskelbė, jog Klaipėdoj esama 16 prielaukų prekė. Iš Klaipėdos išveža metalus, javus, medį ir įvairias kitas prekes. 1969 į Klaipėdos uostą buvo atplaukę 2,215 laivų, iš jų 915 turėję užsienio kraštų vėliavas. (E)

— Lietuvių Fondo narių metinis visuotinis suvažiavimas įvyks gegužės 6 Chicagoj. Visiems LF nariams bus siunčiami kvietimai dalyvauti suvažiavime. Daug LF narių metų bėgyje pakeičia adresus. Ne visi jie praneša LF valdybai savo naujus adresus. LF valdyba prašo tuos narius, kurie dar nepranešė savo naujų adresų, tuoj pranešti. Priešingu atveju, jie negalės gauti kvietimo į suvažiavimą.

Kartu prašoma LF vietos komitetų bei įgaliotinių pranešti savo apylinkių pastaruoju metu mirusiųjų LF narių vardus ir pavardes. Labai prašoma ateity visų LF narių neatidėliojant pranešti savo naujus adresus. Mirusiųjų LF narių giminės, artimieji, LF vietos komitetai bei įgaliotiniai prašomi ateity neatidėliojant pranešti mirusiųjų narių vardus ir pavardes. LF adresas: 2422 West Marquette Rd., Chicago, Ill. 60629.

— Jonas Paštukas tvarkys ir koordinuos šokėjų išėjimų ir įstojimų eigą IV-toj tautinių šokių šventėj Chicagoj.

REALIOS VEIKLOS ŽMOGUS

Prel. Jono Kučingio jubiliejus

Kai 1937 Telšių katedroj buvo įšventintas į kunigus jaunuolis Jonas Kučingis, tur būt, nei jam pačiam, nei jo konfratram neatėjo mintis, kad šiam Žemaitijos krašto sūnui teks atlikti didelius darbus Dievui ir tautai, ir dargi ne savojo tėvynės, bet tolimo Amerikos kontinento pakrasty, prie Pacifiko.

Prel. J. Maciejuskas, įkūręs Šv. Kazimiero parapiją Los Angeles mieste, dėl senatvės ir intensyvaus darbo įsitraukdamas, kad jo jėgos silpnėja, 1946 iš Europos parsikvietė kun. Joną Kučingį, kurį gerai pažinojo ir nujaute, kad jis galės būti jo pradėtų darbų vertingas vykdytojas. Prel. Maciejuskui susirgus, 1947 balandžio 11 kun. Jonas Kučingis buvo paskirtas Šv. Kazimiero parapijos administratorium, o vėliau klebonu. Taigi šį mėnesį sueina 25 metai, kai prel. J. Kučingis perėmė ir savo rankas parapijos vadovavimą. Jo darbo vaisiais mes šiuo metu tikrai galim pasidžiaugti.

Daugelis lietuvių, į Los Angeles atvykę iš kitų Amerikos vietovių ar užsienio kraštų, būtinai aplanko Šv. Kazimiero bažnyčią. Jie nustemba, sužinoję, kad palyginti per trumpą laiką ši labiausiai į Amerikos vakarus nutolusi lietuvių parapija taip gražiai yra susitvarkiusi. Be apyaujos bažnyčios (statytos 1951), čia yra dar mokyklos pastatas (baigtas statyti 1960), seselių vienuolių namai, dviejų aukštų klebonija ir salės pastatas. Parapijos koncentruojasi ne tik religinis, bet ir tautinis, visuomeninis lietuvių gyvenimas. Čia vyksta įvairūs minėjimai, parengimai, susirinkimai, šventės bei pobūviai.

Šio viso darbo vairotojas yra parapijos klebonas prel. J. Kučingis. Tai ne turščių užsimojimų; bet realios veiklos žmogus. Be bažnytinės veiklos reikalo, prel. J. Kučingis yra visų lietuvių reikalingas stambus rėmėjas. Pesimistiški spėjimai dėl čia gimusio lietuvių jaunimo ateities nepasitvirtino, nes prie parapijos jam sudarytos puikiausios sąlygos tęsti savo tautines tradicijas. Specialiai tenka pabrėžti parapijos mokyklą, kurioje yra reguliarios lietuvių kalbos pamokos. Prel. J. Kučingio globojama šeštadieninė lituanistinė mokykla naudojasi gražiomis parapijos mokyklos patalpomis. Ši mokykla jau yra įžengusi į trečiąjį dešimtmetį. Joje mokinių kasmet daugėja. Klebonas

ypatingai rūpinasi parapijos choru, kuris ne tik gražiai gieda pamaldų metu bažnyčioje, bet ir pasirodo parapijos ruošiamų lietuvių dienų programose ir kitų tautinių iškilnių metu.

1959 Šv. Kazimiero parapijai buvo suteiktos ir teritorinės parapijos teisės, o 1965 kun. J. Kučingis buvo vertai atžymėtas prelato titulu. Šv. Kazimiero parapijos laimėjimai, jai vadovaujant kleb. prel. J. Kučingui, daug kartų yra atkreipę žymių amerikiečių dėmesį. Taineabejotinai turi didelės reikšmės bendram lietuvių tautos reikalui.

Šv. Kazimiero bažnyčia neseniai puikiai perdažyta, atrodo kaip nauja. Paskutiniuoju metu didelio puošnumo bei tautiškumo ir jį įnešę jau ne kartą savo darbais pasižymėjusio architekto Arbo suprojektuotas lietuviško stiliaus kryžius ir altorius.

Balandžio 16 Šv. Kazimiero parapija ruošiasi šį svarbų prel. J. Kučingio jubiliejų iškilmingai paminėti. Iškilnėse žada dalyvauti trys vyskupai ir daugelis kunigų, o šia proga pasakyti pamokslą pasižadėjo Jonas Balačūnas.

Ig. Medziukas

UŽ PERSEKIOJAMĄ BAŽNYČIĄ

BALANDŽIO MĖNESIO MALDŲ KALENDORIUS

1. Nukryžiuotojo Jėzaus seserys, mokykla, So. Boston, Mass.
2. Prisikėlimo parapija, Toronto, Kanada.
3. Nukryžiuotojo Jėzaus seserys, mokykla, Girardville, Pa.
4. Šv. Izidoriaus parapija, Braddock, Pa.
5. Nukryžiuotojo Jėzaus seserys, mokykla, Brockton, Mass.
6. Nukryžiuotojo Jėzaus seserys, mokykla, Lawrence, Mass.
7. Nukryžiuotojo Jėzaus seserys, mokykla, Cambridge, Mass.
8. Nukryžiuotojo Jėzaus seserys, mokykla, Tamaqua, Pa.
9. Šv. Mergelės Gimimo parapija, Chicago, Ill.
10. Šv. Pranciškaus seserys, Maspeth, N. Y.
11. Lietuvių misija, Sydney, Australija.
12. Lietuvos vyčiai, 1 kuopa, Brockton, Mass.
13. Lietuvos vyčiai, 3 kuopa, Philadelphia, Pa.
14. Lietuvos vyčiai, 5 kuopa, Chicago, Ill.
15. Lietuvos vyčiai, 6 kuopa, Hartford, Conn.
16. Angelių Karalienės parapija, Brooklyn, N. Y.
17. Lietuvos vyčiai, 7 kuopa, Waterbury, Conn.
18. Lietuvos vyčiai, 10 kuopa, Athol-Gardner, Mass.
19. Lietuvos vyčiai, 12 kuopa, New York, N. Y.
20. Lietuvos vyčiai, 13 kuopa, Chicago, Ill.
21. Lietuvos vyčiai, 14 kuopa, Cicero, Ill.
22. Šv. Jurgio parapija, Rochester, N. Y.
23. Šv. Antano parapija, Cicero, Ill.

24. Šv. Jurgio parapija, Bridgeport, Conn.
25. Šv. Jurgio parapija, Niagara Falls, N. Y.
26. Lietuvos vyčiai, 17 kuopa, So. Boston, Mass.
27. Lietuvių tautos jaunimo šventė — meldžiasi visas jaunimas.
28. Lietuvos vyčiai, 18 kuopa, Cambridge, Mass.
29. Lietuvos vyčiai, 19 kuopa, Pittsburgh, Pa.
30. Nesiliaujančios Pagalbos Šv. Mergelės parapija, Cleveland, Ohio.

LKRS

Jubilatas prel. Jonas Kučingis prie architekto Edm. Arbo suprojektuoto kryžiaus ir altoriaus Šv. Kazimiero bažnyčioje, Los Angeles, Calif.

KONGRESO REIKŠMĖ

Jaunimas, kuris šiuo metu renka Lietuvos reikalų peticiją ir aukas, turi ypatingą progą išgirsti įvairios kritikos bei padaršinimo žodžius, tiek iš

paskirų aukotojų, tiek ir iš „veikėjų“. Kritika maždaug susideda iš labai paprasto klausimo: „O ką gi tas jūsų kongresas nulems ateičiai?“ Šia proga ir iškyla eilė klausimų, kuriuos tenka paliesti.

Pirmoji problema yra ta, kad šis kongresas yra lyginamas su ankščiau buvusiuoju: sakoma, kad po pirmojo kongreso (kuris atsiėjo beveik 100,000 dolerių) nebuvo matomas joks ypatingas rezultatas. Prieleidžiant, kad taip buvo, kad anas kongresas savo uždavinio neatliko, dar nereikia, kad, neįmanoma, turėti gero kongreso, kuris turės ilgalaikę reikšmę iš-eivijoj. Vienok tenka suabejoti ir pirmojo kongreso smerkimais. Leiskite duoti tik vieną pavyzdį. Pirmajam jaunimo kongresui pasibaigus, „atsirado“ Pietų Amerikos jaunimas; bene pirmą sykį po ilgos pertraukos kitais metais jis turėjo gausią stovyklą, kuri įvyko tik todėl, kad ją išmoko suorganizuoti tie jauni žmonės, kurie dalyvavo prieškongresinėje stovykloje. Dainavoj. Turim gyvų liudininkų, kurie buvo toje stovykloje ir pranešė, kad „ši stovykla buvo suorganizuota grynai PLJ Kongreso patirtimi... Jų veikla rėmėsi beveik vien Jaunimo Kongreso ir Prieškongresinės Stovyklos Šiaurės Amerikoje pavyzdžiais“ (S. Gedvilaitė, Ateitis, 1967 Nr. 2).

Zinoma, mum, amerikiečiams, stovyklos yra išspręstas klausimas. Mes stovyklas jau taip traktuojame, kaip savo kaimynystę. AšP krautuve — ji turi būti! Tačiau Pietų Amerikoje stovyklos atsirado didelės ir masinės, su keliais šimtais dalyvių, vis dėlto tik po kongreso. Vienas šio kongreso garbės mecenatas yra pareiškęs, kad jeigu anas kongresas

ninkų (predecessors in title) pasižadėjimai yra Tamstom privalomi, — priklauso nuo to, ar tie pasižadėjimai yra įtraukti į nuosavybės dokumentus, ar jie buvo užregistruoti nuosavybės dokumentų registracijos įstatygoje (registry of deeds) ir kokioje formoje tai buvo padaryta. Patariu Tamstom, nelaukiant, pasitarti su vietiniu advokatu (ne su tuo, kuris atstovavo bankui, pervedant nuosavybės dokumentus). Susipažinęs su „deed“ ir „covenants“, jis galės Tamstoms tiksliau patarti.

Dėl banko advokato: jis atstovavo bankui, o ne Tamstom. Jis neturi jokių pareigų Tamstom aiškinti „easement“ ar kitus reikalus, kurie neliečia banko interesus. Kadangi jis Tamstom neatstovavo, o tik bankui, tai Tamstoms nieko jam negalint prikišti nei traukti jo atsakomybės.

ŽINIOS APIE JAUNIMO KONGRESĄ

Registracija

Jau laikas registruotis norintiems dalyvauti II PLJ kongrese. Ankščiau užsiregistruotiems bus daroma žymių nuolaidų. Iki birželio 1 registracijos mokestis — tik 4 doleriai, po tos datos — 6 dol. Ankščiau užsiregistruotiems bus dar ir kitų nuolaidų: viešbučiuose, transporte, lankant parengimus ir pan.

Registruojantis reikia užpildyti tam tikras specialiai paruoštas formas. Jos jau yra Bostone. Visais registracijos reikalais, o taip pat ir dėl blankų gavimo, kreiptis į Marių A. Žiaugrą, 16 Bellaire Rd., Roslindale, Mass. 02131. Tel. 323-8278.

Vakaras su jaunimu

Jaunimo metų proga II PLJ kongreso Bostono komitetas rengia visai naujo pobūdžio renginį. Visi kviečiami dalyvauti, kad galėtų susipažinti, padraugauti ir kartu jaukioje nuotaikoje praleisti vakarą. Jame bus jaunimo ir senimo, tėvai ir vaikai, pažįstami. Tas vakaras įvyks sekmadienį, gegužės 7, 6 val. vakaro, Lietuvių Piliečių Klubu didžiojoje salėje. Programą ruošia ir ją atliks jaunimas. Ji bus visai nauja, nematyta, įvairi ir įdomi. Veiks ponų paruoštas turtingas bufetas. Bus baras ir šokiai. Šokiai gros plačiai žinomas Worcesterio R&M Trio.

Loterija

Birželio 2 bus loterija. Tai bus lyg ir pradžia užbaigos piniginių vėjui jaunimo kongresui remti. Loterija bus įvairi ir turės labai vertingų fantų. Jau dabar pažymėtini šie: Adomo Galdiko paveikslas, FM/AM radijo aparatas su laikrodžiu, Polaroid foto aparatas, žadintuvas, gėlių dėgtinė, dėžė alaus ir daug dar kitų daiktų.

davė 32 lietuviškas šeimas, tai jau yra save išpirkęs... Klausimas tad kyla, kaip lietuviškoji visuomenė vertina lietuvišką, jauną, patriotinę šeimą. Ar galima jos rezultatus ateičiai išmatuoti?

Antroji problema yra toji, kad, gyvendami laisvėje, turim leisti kongresą „kvėsti“ ir kritikuoti primityvaus tipo žmogų; toks žmogus niekaip nesupranta, kad čia investuojam laiką, energiją ir finansus į — žmones. Ne plieno fabrikus, ne akcijas, ne namus, bet — žmones; be galo jaunus, trapius ir be patirties. Patekę iš-eivijon, juk tik vieną investavimą atsivežė iš Lietuvos, būtent tą, kuris buvo anais laikais padarytas — žmonėms. Zuvo mūsų ginklų fondai, namai ir vasarnatės, liko tik — žmonės... Tais žmonėmis iki šiol rėmėsi mūsų visa politinė, kultūrinė ir visuomeninė veikla. Tad reikia mokyti iš istorijos ir atsakyti primityvizmo. Trumpai suglaudus: jeigu jaunimo kongreso įvykis mum duos bent dešimtį naujų, gerų žmonių, kurių be kongreso nebūtų mūsųose pasirodę, — saikytume, kad tai labai pigu ir tikrai verta. Kongreso paruošiamieji darbai rodo, kad tų žmonių turėsime daug daugiau. Tiems, kurie norėtų garantijų ir „konkrečių“ rezultatų du mėnesiai po kongreso, turėtume mandagiai atsakyti, kad vienintelis garantuotas būdas jaunimo neturėti tai — nieko nedaryti...

Kongreso rengėjai yra įsitikinę, kad lietuvių jaunimo suvažiavimas vienon vieton, kur studijuos savo tautinio identiteto ugdymo problemą, yra Pasaulio Lietuvių Bendruomenės kūrimas tikrąja šio žodžio prasme. Tik tokia bendruomenė, kuri yra tautinė ir pasaulinio masto, gerai organizuota ir finansuota, gali pradėti galvoti apie laisvės kelią į Lietuvą.

Antanas Sabalis

ATSAKYMAI TEISINIAIS KLAUSIMAIS

Adv. Dr. M. ŠVEIKAUSKIENĖ sutiko šiame laikraštyje duoti paaiškinimų ir patarimų teisiniais klausimais Darbininko skaitytojams. Klausiant reikia pažymėti, ar skaito Darbininką. Klausimai siųsti jos adresu: Dr. M. L. Šveikauskas — Attorney-at-Law, Cooperative Bank Plaza, 1864 Centre Street, West Roxbury, Mass. 02132.

KĄ REIŠKIA „EASEMENT“?

Klausimas

Prieš šešerius metus nuipirkom namus su dideliu žemės sklypu. Namai netoli miesto, geroj vietoj, ir mes už juos sumokėjom gerą sumą pinigų. Pirkom per agentus. Kadangi ėmėm gerą paskolą iš banko, mūsų reikalus tvarkė paties banko advokatas. Savo advokato neturėjom, nes ir bankas, ir agentas mus užtikrino, kad advokatas mum nėra reikalingas.

Viskas ėjo sklandžiai. Namus pataisėm, sutvarkėm. Prieš keletą mėnesių gavom laišką iš kaimynų, kad mes esam jiems skolingi 975 dolerius. Iš karto nesupratome, koks čia reikalas. Nuvažiavom pas juos (jie gyvena maždaug ketvirtis mylios nuo mūsų). Pasakėm, kad jie, tur būt, bus padarę klaidą, nes jokių pinigų mes iš jų nesiskolinom. Jie labai nustebo, kad mes nesupratom jų laiško. Sako: mes pataisėm savo kanalizacijos vamzdžius (sewer), ir jūs turit prisidėti prie pataisymo vienu trečdaliu. Sakom: o kodėl mes turim prisidėti pinigais prie jų „sewer“ sutaisymo? Jie sako: todėl, kad taip parašyta nuosavybės popieriuose (deed).

Labai prašom mum paaiškinti, ką reiškia turėti „easement“ ir ar mes privalome kaimynui mokėti 975 dol. Be to, ar mes visuomet privalėsime mokėti, jei tas užsimanys vėl taisyti? Mes neturim jokių sunkumų su anglų kalba ir esam tikri, kad advokatas nieko apie tai mum neužsiminė, perkant namus.

Ar jis yra už tai atsakingas? Ar mes galim jį patraukti į teismą, kad mus įstūmė į tokią bėdą? Būsim dėkingi už greitą atsakymą.

Skaitytojai, Ohio

Atsakymas

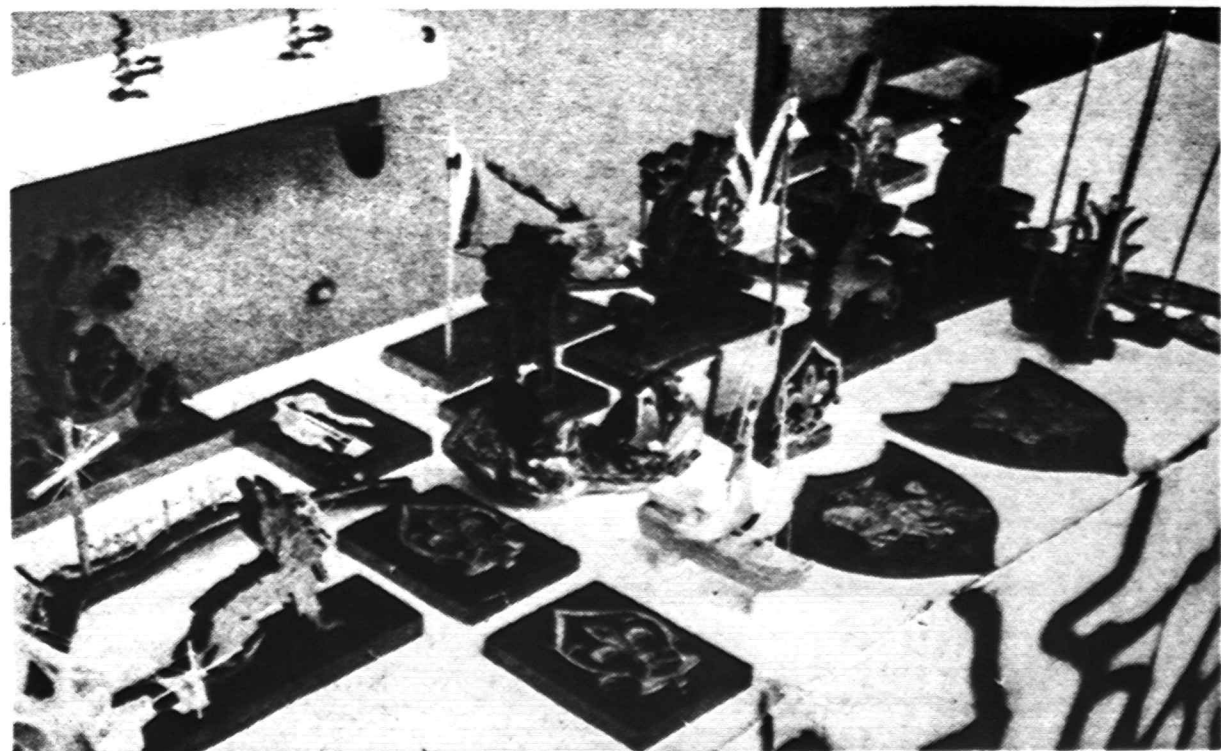
„Easement“ reiškia vienų namų savininkui suteikta teisė naudotis kaimyno žeme. Pvz. teisė semti vandenį iš kaimyno šulinio, tiesiti vandens arba kanalizacijos vamzdžius per kaimyno žemę. Susidaro tokia teisinė padėtis: vienų namų savininkas turi tam tikrą teisę, o kitų namų savininkui uždedama atitinkama prievolė.

Matyti, Tamstų kanalizacijos vamzdžiai tiesiasi po kaimyno žemę. Sprendžiant iš Tamstų laiško, buvę Tamstų namų savininkai, buvę teisę tiesiti vamzdžius po kaimyno žemę, pasižadėjo (covenanted) sumokėti kaimyninių namų savininkam vieną trečdalį išlaidų reikalingų „bendrui“ kanalizacijos sistemai išlaikyti (to maintain) ir pataisyti (to repair).

Ar tie buvusieji namų savi-

Los Angeles skaučių Jūratės draugovės narės su gardžiaisiais kepsniais tradicinėje Kaziuko mugėje. Nuotr. L. Kanto

Medžio drožiniai skautų Kaziuko mugėje Los Angeles, Calif. Drožinius pagamino Dariaus ir Girėno draugovės skautai. Nuotr. L. Kanto

PO CHICAGOS DANGUM

LIETUVIAI DEMONSTRAVO
MIESTO CENTRE

Jaunimo kongreso pirmininko R. Sakadolskio iniciatyva, kovo 28 Margutis pradėjo siųsti Jungtinių Tautų sekretoriui telegramas ryšium su pavergtųjų lietuvių protestu prieš religijos persekiojimą Lietuvoje. Prie telegramų jaunimas dirbo ištisas tris dienas.

Balandžio 1 lietuviai suorganizavo didžiulę demonstraciją Chicago miesto centre. Didijį šeštadienį nuo 11 val. ryto miesto rotušės aikštėje rinkosi tūkstančiai lietuvių. Demonstracija rūpinosi Chicago's Alta su kun. A. Stašiu ir vysk. V. Brizgiu. Demonstraciją atidarė kun. G. Kijauskas, S. J. Šimtai plakātų sudarė didelį įspūdį. Vysk. V. Brizgas sukalbėjo maldą. Trumpus žodžius tarė studentai: A. Jasaitis, J. Bradūnas, G. Vindašius, V. Narutis ir G. Čepaitis. Kun. P. Dilys tarė maldos žodžius, studentai skaitė iš Sibiro maldaknygės. Stud. Čerčius paskaitė rezoliuciją Jungtinių Tautų. Cicero veikėjas Normanas pasakė kalbą. Sugiedotas Lietuvos himnas. Programą vedė K. Valaitienė. Dalyvavo, be mūsų, Kubos, Lenkijos, Latvijos, Estijos ir kitų tautų žmėnės su vėliavomis.

Jaunimas vaidina

Marijos aukštesniojoje mokykloje tarp 1300 moksleivių yra keli šimtai lietuvių. Kasmet čia vyksta įvairūs didesni vaidinimai. Kovo 24, 25 ir 26 buvo vaidinamas muzikinis spektaklis "Kiss Me, Kate". Veik trijų valandų spektaklis buvo suvaidintas pasigėrėtinai. Be šios mokyklos mergaičių vaidino ir kitų mokyklų berniukai. Geriausiai savo roles atliko, daug ovacijų susilaukė L. Peškys, ir V. Petrošius. Neblogai pasirodė ilgas solo partijas atlikusi Navickaitė. Režisore buvo mokyt. Zivile Numgaudaitė. Muzikos daliai su orkestru vadovavo sesuo Kasper, sesuo Clarita, sesuo Reginald ir muzikė A. Stephens, kuri mokykloje dėstė dainavimą.

LB apygardos valdyboje Balandžio 22-23 Gage Park Field House salėje, 55 gatvė ir Western, netoli Jaunimo Centro, rengiamas simpoziumas "Seima, mokykla ir bendruomenė." Juo rūpinasi pirm. J. Jasaitis ir A. Juskevičius.

Gegužės 14 įvyks LB Vidurio apygardos apylinkių atstovų suvažiavimas, kuriame bus renkama nauja valdyba ir sprendžiami įvairūs reikalai.

Apygarda, kiek jėgos leido, veikė. Savo lėšas ji skyrė mokykloms ir sportininkams. Uolus išdalininkas Ant. Būga visada rūpinasi lėšų reikalais; jo adresas 842 W. 33 Pl. Chicago, 60608.

Nelaimės ir mirtys

Žurnalistas J. Kapačinskas netikėtai susižeidė ranką, dėl kurios tris savaites negalėjo dirbti.

P. Zinkevičienė, eidama į Šv. Kryžiaus ligoninę lankyti vyro, buvo sunkiai sumušta užpuoliku. Paguldyta ligoninėje. Tai įvyko Marquette Parke, lietuvių centre.

Kovo 26 mirė dailininkas Zėnonas Kolba. Jis buvo Čiurlionio galerijos ir genocido parodos kūrėjas bei organizatorius. Kovo 25 mirė Ursula Tatasko, S. W. Herald News Marquette Parko reporterė. Jos vyras yra šv. Vardo draugijos kasininkas. Sunkvežimio pagauta, 35 gatvė ir Halsted buvo mirtinai suvažinėta Linda Pliplienė, vos 22 metų amžiaus.

Kovo 28 mirė Leonas Pračkaila.

Parodos

Balandžio 9 Balzeko lietuvių kultūros muziejuje atsidarė 6 dailininkų paroda. Jų tarpe yra ir Myk. Šileikis. Muziejuje buvo ir vėlykinių margučių paroda. Buvo mokoma, kaip juos marginti. Dail. A. Petrikonio paroda, jo

25 metų kūrybos sukakčiai atžymėti, vyksta iki balandžio 16 jo galerijoje, 3216 W. 63 St.

Margutyje vyksta Chicago's Lietuvių Moterų draugijos paroda.

Velykiniai koncertai

Faustas Strolia, kuris vadovauja Lietuvos vyčių chorui ir dirba St. Catherine of Genoa parapijoje, kovo 26 ten surengė velykinį koncertą su 80 chorisčių ir orkestru. Atliko "Septynis Kristaus žodžius."

Lietuvių evangelikų liuteronų Tėviškos bažnyčioje kovo 26 įvyko religinis koncertas su V. Jakubėno kantata "Pranaše didis". Choriui dirigavo J. Lampasaitis. Buvo atlikta ir eilė kitų kompozitorių kūrinių.

Minėjo demonstracija

Lietuvių maldos demonstraciją paminėjo Chicago's laikraščiai ir televizija TV 7 kanalas. Lietuviškoji televizija taip pat davė ištraukas. Radijo valandėlės perdavė apeigas ir kalbas.

LB PIETRYČIŲ APYGARDOS
SUAŽIAIVIMAS

Kovo 12 Baltimorėje įvyko ketvirtasis JAV LB Pietryčių apygardos suvažiavimas, nuširdžiai globotas vietos LB apylinkės. Suvažiavime dalyvavo 22 atstovai, reprezentavę keturias Pietryčių apygardos apylinkes. Nedalyvavo Wilkes Barre apylinkė, neberodanti bendruomeninės veiklos ženklų, ir Eastono, kur prieš ketverius metus buvo padaryta LB apylinkės užuomazga, bet organizacinis darbas net nebuvo pradėtas.

Iš apygardos pirmininko J. Gailos pranešimo paaiškėjo, kad jo vadovaujamoji valdyboja jam talkino Mikėnienė ir Sūrdėnas. Valdyba stengėsi palaikyti ryšį su apylinkėmis, suorganizavo liutunistinių šeštadienių mokyklų išvyką į Washingtoną, kur demonstravo dėl Simo Kudirkos prie SSSR ambasados, organizavo jaunimą į sporto klubus, sekmingai pravedė rinkimus į ALB tarybą ir jos sesijos atstovavo Pietryčių apygardai.

Baltimorės LB apylinkė, pagal pirm. J. Šilgalio pareikimą, yra per 100 lietuvių, aktyviau priklausančių prie LB. Čia veikia liutunistinė šeštadieninė mokykla. LF kvota jau išpildyta. Yra tautinių šokių grupė. Kasmet surengiamas tradicinis aukštesnio lygio koncertas. Suorganizuojama Lietuvių diena.

Philadelphijos apylinkės atstovas G. Dragūnas pranešė, kad Philadelphijos lietuvių sąrašas sudarytas apylinkės valdybos pastangomis, siekia 2,000 pavardžių, bet solidarumo įnašai nesiekia 400. Veikia apylinkės globojama liutunistinė šeštadieninė mokykla. Apylinkės valdybos atsakomybė yra lietuvių radijo valanda — Bendruomenės Balsas.

Washingtono apylinkės valdybos pirm. dr. J. Genys pranešė, kad ten lietuvių skaičius paskutiniu metu gerokai paauėjo — jau esą gerokai per 100 šeimų. Veikia lietuviška šeštadieninė mokykla. Kadangi Washingtonas yra JAV sostinė, tai apylinkės valdyba, šalia tiesioginio darbo, dažniais atvejais turi įvairių rūpesčių ryšium su besilankančiais įvairiais lietuvių atstovais ar delegacijom.

Pietinės New Jersey apylinkės pirm. B. Raugas paminėjo, kad šiuo metu apylinkės sąrašuose yra 66 šeimos. Jos plačiai papirusios, bet jų apjungimas į LB apylinkę dėtis viltis pateisino: jos atiduoda solidarumo įnašą, aukoja laisvinimo reikalui (praėjusiais metais 503 dol., šiemet 463). Laisvos valios prin-

Chicagoje surengtos demonstracijos prieš religijos persekiojimą pavergtose Lietuvoje. Demonstracijos buvo Didijį šeštadienį, balandžio 1 d.

Svečias iš Vokietijos

Vasario 16 gimnazijos direktorius V. Natkevičius, atvykęs į Chicago, kalbėjo per Margučio radiją. Jaunimo Centre darė pranešimą apie Vasario 16 gimnazijos reikalus.

Bal. Brazdžionis

HAMILTONO AUKURAS VAIDINS
ELIZABETHE

Lietuviškas teatras iš Kanados vaidins lietuvių dramaturgo veikalą Elizabeth! Argi tai gali būti! Tikrai, tai skamba kone neįtikėtina, nes lietuviško teatro viešnage čia, New York pakraštyje esančiame Elizabeth, yra tapusi beveik retenybė. Lietuvių Bendruomenės, New Jersey apygardos valdyba tai jaučia ir žino, kad visi gero teatro esam pasiilę. Ir va, kodėl valdybos žmonės ėmėsi šio finansiška gana rizikingo žygio. Toksai užmojis, įteigęjus įpareigoja pakelti gana stambias atsikvietimo išlaidas. Bet kas pasakytų, tai ir padaryta: teatras atvažiuoja. Pirmiausiai jis aplankys Philadelphijos lietuvių, o kitą dieną, balandžio 30 dieną, sekmadienį, vaidins Lietuvių Laisvės salėje, 269 Second Street, Elizabeth, N. J.

Kaip žinome, Hamiltono teatras Aukuras yra gan gerai priimtų kolektyvas. Jam vadovauja Elena Dauguvytė-Kudabienė, anksčiau vaidinusi Kano Jaunimo Teatre. Jinai yra atlikusi ten daugelį vaidmenų, o Kanadoje pastatė gerą tuziną didesnių veikalų, kaip Buhalterijos klaidą, Aušros sūnus, Vincą Kudirką, Valdo sūnus ir kitus. Vieną administruoja Kazys Mikšys, kuriam talkina Julija Paškevičienė, Antanas Kauspėdas ir Antanas Mingela.

Elizabethė ši grupę suvaidins Balio Suugos trijų veiksmų komediją Dobilėlis penkialapis. Nors ir nežmoniško sąlygose būdamas, Stuththof koncentracijos stovykloje, autorius su-

gebėjo sukaupti jėgas ir parašyti šią komediją, kuria norėjo bent kiek praskaidrinti savo ir savo skaudaus likimo draugų nuotaikas. Veikale dalyvauja dvylika veikėjų, kurie, paaukoję savo poilsį, nuosirdžiai neša lietuvišką žodį per sceną į žiūrovą.

-o-

Jau nuo pat Rusijos carų galdynės vaidinimai turėjo didelės reikšmės tautinės dvasios atparumui ugdyti. Vaidinimai dažnai skelbė protestą prieš pavergtus ir jų primetą valdžią. Tai buvo tam tikra prasme lyg ir mokykla ir auklėjimas, nes turėjo didelę politinę, kultūrinę ir tautinę reikšmę.

Manyčiau, jog ir dabartiniais laikais teatras išveivijos lietuviams yra nemažiau reikšmingas ir reikalingas.

Mūsų kalba mūmuse skursti ir vegetuoja, o žodynas darosi vis daugiau atšipęs...

Tikime, kad žiūrovai, atėję į šį vaidinimą, patirs didelį malonumą ir išsineš neišblėstantį geros minties įspūdį. Kviečiame ne tik New Jersey, bet taipgi ir New Yorko lietuvių balandžio 30 d., 4 v. p.p. gausiai paremti bendruomenės darbuotojų užsimojimą.

j. vebraitis

— LB Lemonto jaunimo sekcija antrą kartą pravedė rinkimus savo atstovų į II-jį pasaulio lietuvių jaunimo kongresą. Auroros ir Lemonto jaunimui atstovauti buvo išrinkti Kristina Griniūtė, Antanas Razma, Jr. ir Edis Umbrasas. Visi trys yra virš 18 metų studentai.

KULTŪROS ŽIDINY — aukos statybai
Kultūros Židiniui, Tėvų pranciškonų vienuolynui, jo koplyčiai, spaustuvei (pagal atskirų aukotojų pageidavimus) aukojo:

Ig. Kazlauskas, Great Neck, N. Y., 100, anks. 130, pažad. 1000.

J. Juskaitis, Brooklyn, N. Y., 30, anks. 40, pažad. 100.

S. Mažataitis, Brooklyn, N.Y., 80, anks. 20, pažad. 200.

J. Siminskas, Greenlawn, N. Y., 50.

O. Zukienė, E. Northport, N. Y., 1.

M. Waickelionis, Huntington, N. Y., 5.

D. Loecher, Huntington, N. Y., 10.

J. Petraitienė, Huntington, N. Y., 1.

I. Brazauskas, Huntington, N. Y., 2.

J. Maldutis, Lake Ronkonoma, N. Y., 100.

M. Jonaitis, Patchogue, N. Y., 100.

Laukiama aukų ne tik grynais pinigais, pasižadėjimais, bet ir užrašais testamentuose.

Sągsti:

BUILDING FUND

Franciscan Monastery

680 Bushwick Ave., Brooklyn, N.Y. 11221

Ch. Mazzara, Commack, N. Y., 100.

A. Katilius, Commack, N. Y., 2.

R. Yarish, Ozone Park, N. Y., 70, anks. 30 (įrašo a.a. Joną Yarish).

V. Misevičius, Ozone Park, N. Y., 50 (įrašo a.a. Oną Misevičienę).

Fr. M. Kerr, Ridgewood, N.Y., 10, anks. 90.

A. Znotas, Kearny, N. J., 10, anks. 15, pažad. 300.

M. Savickas, Brooklyn, N. Y., 10, anks. 80, pažad. 100.

B. J. Maikovskis, Mineola, N. Y., 25, anks. 45.

J. Valaitis, Great Neck, N.Y., 100, anks. 130.

J. Vanagas, Great Neck, N.Y., 10, anks. 5.

IŠ VISUR

— JAV LB tarybos nariais šiuo metu yra daugelio įvairių lietuvių organizacijų, institucijų bei įstaigų pirmininkai ir vadovai. Čia išvardijami kai kurie iš jų alfabetine tvarka: dr. Kazys Ambrozaitis — Lietuvių Fondo tarybos pirm., prel. Jonas Balckūnas — Tautos Fondo pirm., dr. Kazys Bobelis — Amerikos Lietuvių Tarybos pirm., kun. Jonas Borevičius, S.J. — Jaunimo Ct. Chicagoj direktorius, Bernardas Brazdžionis — Lietuvių Dienų redaktorius, Jūratė Jasaitytė — Studentų Ateitininkų Sąjungos centro valdybos pirm., Anatolijus Kairys — Kultūros Fondo pirm., Jonas Kavaliūnas — Svetimo Tarybos pirm., dr. Kęstutis Keblys — Ateities Literatūros Fondo pirm., dr. Petras Kisieliūnas — Ateitininkų Federacijos Šalpos Fondo pirm. ir Lietuvių Fronto Bičiulių tarybos pirm., Romas Sakodolskis — II-ojo Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso pirm., dr. Jokūbas Stukas — Lietuvos Vyčių centro valdybos pirm., Eligijus Suziedėlis — JAV LB kontrolės komisijos pirm., Vytautas Volertas — JAV LB centro valdybos pirm., Daugelis kitų LB tarybos narių yra vietinių organizacijų bei klubų pirmininkai arba eina atsakingas pareigas įvairiose centrinės lietuvių organizacijos. Tuoj būdu LB taryba yra gana reprezentatyvi ir jaučianti lietuviško gyvenimo nuotaikas.

— Inž. Romualdas Kronas (6428 Ridge Rd., Clarendon Hills, Ill. 60514, telef. 968-0184) buvo išrinktas naujuoju LB Lemonto apylinkės valdybos pirmininku.

— LB Lemonto apylinkės naują valdybą sudaro pirm. inž. Romualdas Kronas, vicepirmininkai Kazys Balckūnas ir Stasys Būda, arch. Modestas Jakaitis ir sekr. ižd. Dionizas Varnaitis.

— Algimantas Buinevičius, Aldona Kamantienė ir Kazys Lau-Laukaitis išrinkti į naują LB Lemonto apylinkės kontrolės komisiją.

— Vincas Natkevičius, Vasario 16 gimnazijos direktorius, atvykęs iš Vokietijos, LB Lemonto apylinkės metiniame susirinkime kalbėjo apie jo vadovaujamą liet. gimnaziją. Lemon-tiška per svečių aukųo gimnazijos bendrabučio statybą. Šiai gimnazijai paramą telkti Lemonto apylinkė sutiko Birutė Navickienė.

— Washingtono, D.C., ateitininkai ruošia literatūros ir tautinių šokių vakarą gegužės 6 dieną Glendale pr. mokyklos patalpose. Programoje — su savo kūryba pasirodys Jonas Aistis, Kazys Almenas ir Jurgis Blekaitis, o Henrikas Kačinskas paskaitys iš Antano Vaičiūlaičio raštų. Washingtono-Baltimorės grupė pašoks tautinių šokių.

— Prel. Antanas Jonušas, Šv. Kazimiero kolegijos Romoje ekonomas, buvo susirgęs pleuritu ir sirgo ilgesnį laiką. Dabar pasveikęs vėl grįžo į savo pareigas.

— Grandis, Chicago's jaunimo tautinių šokių grupė, globos ir rūpinis Vasario 16-tosios gimnazijos šokėjais, kurie atvyksta į laisvojo pasaulio lietuvių IV-tąją tautinių šokių šventę.

— Sofija Džiugienė vadovaus IV-tosios tautinių šokių šventės banketo suruošimui. Banketo metu bus pagerbti tautinių šokių mokytojai.

— Amerikos Lietuvių T-bai praneša, kad iš Lietuvos gautos neoficialios žinios, jog Vytautas Simokaitis yra gyvas ir uždarytas kalėjime. Giminių jį gali aplankyti vieną kartą per metus. Anksčiau buvo pranešta, kad Simokaitis buvo sušaudytas. (ALT Informacija)

— Antroji baltų informacijos konferencija įvyks balandžio 15 ir 16, New Carrollton, Maryland. Konferencijoj žada dalyvauti daug senatorių ir kongresmanų bei kitų tautų atstovų. Amerikos Lietuvių Taryba kviečia dalyvauti ko daugiau lietuvių.

B. Butkelis

ATEITIES AUŠRA

ateities metai '72

Straipsnius, korespondencijas, laikraščius bei kitas įdomybes siųskite: "Ateities Aušra", 439 Lincoln Avenue, Brooklyn, N. Y. 11208
Redaguoja: Rasa Navickaitė — Tel. (212) 647-7347

RYTINIO PAKRAŠČIO STUDENTŲ MOBILIZACIJA

Kovo 24-26 savaitgalį Putname susirinko mažas būrys studentų ateitininkų į rytinio pakraščio rekolekcijas-studijų dienas. Savaitgalį organizavo Algis Norvila ir Antanas Razgaitis, o globėjais buvo seselės Palmyra ir prelatas Balčiūnas.

Religija ir jos įtakos gyvenimui

Savaitgalį sudarė dvi dalys: šeštadienį buvo rekolekcijos — studijinė dalis, o sekmadienį sąskrydis — organizacinė dalis. Studijinė dalis apėmė šešis referatus ir diskusijas. Jos tema: Religija ir psichologija. Temos tikslas buvo atkreipti dėmesį į naujus mokslinius duomenis apie religiją ir jos įtaką žmogaus gyvenimui.

Jaunieji kalbėtojai

Pirmas referatas buvo Algio Norvilos apie mitinį galvą. Medžiaga buvo dalinai paimta iš Mircea Eliade knygos "The Sacred and the Profane". Algis aiškino, kad žmogus negali gyventi be kokios nors religinės išraiškos ir kad ji paprastai yra mitinio galvavimo formos. Kai žmogus atsisako religijos, jis ištikrųjų neatmeta religijos, bet kokią nors teologinę sistemą; jo pasąmonė išreiškia jo religinius impulsus kitais būdais.

Daina Kojelytė skaitė antrą referatą apie Erich Fromm knygą "Psychoanalysis and Religion". Pirmiausia Daina paaiškino apie Freudą nuomones apie religiją ir kaip Fromm jas sukritikuoja. Toliau buvo paaiškinta Fromm pagrindinė idėja: skirtumas tarp autoritetinės ir humanistinės religijos. Autoritetinė religija užgnaužia žmogaus laisvę ir yra gera tik tiems, kurie turi neurozę. Humanistinė religija laisvina žmogų, duoda jam daugiau entuziazmo gyvenime ir padaro jį psichologiškai laimingesnį.

Vytas Kliorys referavo Abraham Maslow knygą "Religions, Values and Peak-Experiences", ypačiai pabrėždamas tą fenomeną, kurį Maslow vadina "peak-experience". Vytas paaiškino "peak experience" ypatybes ir kaip jos gali paveikti žmogaus religiją ir įsitikinimus.

Po pietų Jurgis Oniūnas kalbėjo apie rytų ir vakarų religijas. Jis naudojo Kristaus, Confusciaus, Menčiaus bei Mao Tse-tungo pasakymais. Referatas išsamiai apibūrė kiniečių religijos humanistinius bruožus. Aštuoniuose pamoksluose Jurgis įrodinėjo, kad rytų ir vakarų religijų galutiniai taškai yra labai artimi.

Sekantį referatą skaitė Antanas Razgaitis. Jo tema buvo "Teilhard de Chardin ir Antanas Maceina". Jis paaiškino Chardin teoriją apie pasaulio sukūrimą ir kaip Maceina toms idėjoms pasipriešino savo paskutinėje knygoje "Didieji dabarties klausimai." Maceina teigia, kad nors Chardin buvo labai religingas žmogus, kai kurios jo teorijos nesutampa su bažnyčios

dėstoma dogma. Chardin naudojo nei grynai filosofinę nei grynai mokslinę teorijos nagrinėjimo formą — jis naudojo Maceinai nepriimtą šių formų derinį.

Suvedimas ir diskusijos

Pabaigai Algis Norvila apibendrinė referatus, pareiškdamas savo nuomonę apie pristatytas temas ir pasiūlydamas giles-

nes asmeniškas studijas ateičiai. Po trumpos pertraukos prelatas Balčiūnas pravedė įdomų pokalbį, kur buvo daug nuomonių skirtumų, ypatingai apie Katalikų Bažnyčią ir dogmą. Deja, vakarienė nutraukė diskusijas.

Po vakarienės buvo mišios, ir vėliau ses. Palmyra pravedė susikaupimo valandėlę, papsakodama kelis religinius pergyvenimus iš savo jaunystės dienų.

Po Verbų sekmadienio mišių SAS valdybos pirmininkė Jūratė Jasaitytė iš Chicago padarė pranešimą apie SAS valdybos planus ir darbus, kursų ir stovyklą. Po pranešimo ėjo diskusijos apie rytinio pakraščio draugovių veiklą ir veiklos problemas. Savaitgalis pasibaigė po pietų, ir visi skirstėsi namo.

Algis Norvila

Studentai diskutuoja prie valgomojo stalo Putname. Nuotr. A. Norvilos

CLEVELANDO STUDIJŲ SAVAITGALIS

Kovo 24-26 Clevelande vyko moksleivių ateitininkų studijų savaitgalis. "Kursantai suvažiavo iš Chicago, Clevelando, Detroito, Hamiltono, New York, Toronto, Washingtono ir Wisconsin. Dalyvavo maždaug 65 asmenys.

Pradžią ir sveikinimai

Penktadienio vakarą, kovo 24, buvo atidarymas. Clevelando moksleivių ateitininkų kuopos pirmininkė Danutė Sušinskaitė pasveikino suvažiavusius. Kuopos globėjas Romas Bridžius pristatė vadovybę. Kun. St. Yla kalbėjo apie kursų metodą, tikslą ir sudėtį.

Po to buvo senų draugystės atnaujinimo ir naujų kūrimo vakaras, kitaip sakant, linksma vakaris. Vadovybę sudarė p. p. Iešmantai, p. p. Laniauskai ir Romas Bridžius. Seimininkavo Klorienė, Laniauskienė ir Sušinskienė.

Labai daug dirbo per visą savaitgalį Clevelando kuopos valdyba, kurią sudaro Danutė Sušinskaitė, Daiva Bielinytė, Rita Balytė, Živilė Kliorytė, Dalia Sakaitė ir Marius Laniauskas. Filmus, kurie buvo rodomi kursų metu, tvarkė Vida Cyvaitė.

Studentai ateitininkai Putnamo seselės ir kiti mišių metu studentų rekolekcijose. Nuotr. Algio Norvilos

ŽUVYS, LEDAS IR DARBININKAS

New Yorko Marijos Pečkauskaitės kuopos jaunesnieji ir jaunučiai ateitininkai neseniai yra turėję tris iškylas. Štai jų apibūdinimai bei nuotykių.

NEWYORKO CONEY ISLAND AKVARIUME

Ankstąją sekmadienio rytą, gruodžio 19, jauni veidai pradėjo rodytis prie ponios Eugenijos Vainienės durų Woodhaven. Visi buvom šiltai pasirengę. Vos pastovėjome nuo drabužių svorio, bet buvom pasiruošę iškylai.

Oras buvo šaltokas, bet saulė švietė. Visi buvom gerai nusiteikę. Su moksleiviais važiavo ir juos prižiūrėjo trys vadovai: jaunių — Jonas A. Vainius, jaunučių — Rasa Navickaitė ir Bernadeta Tutinaitė su tėveliais.

Nuvykę į Coney Island akvariumą, pirmiausia jį apžiūrėjome viduje. Matėm įvairių rūšių žu-

vis ir gyvūnus. Apie juos mum buvo paaiškinta.

Vėliau visi išėjome į lauką. Ten stebėjome pingvinus, ruonius, valrusus. Su jais mūsų jaunių pasikalbėjo žuvų kalba.

Iš ten nuvykome į delfinų vaidinimą. Vaidino du delfinai ir vienas banginis, kuris nebuvo įtrauktas į programą, bet vis dėlto juokingai kliudė pranešėjui.

Žuvis šokinėjo, mus visus apipurskė vandeniu, bet buvo smagu jas stebėti.

Prisižiūrėję žuvų išdaigų, ėjom ieškoti vietos pavalgyti. Pastebėjome keletą žmonių, lakančių palei jūros krantą su maudymosi kostiumais. Pasirodo, kad tą dieną buvo "Polar Bear" klubo maudymosi sezono atidarymas. Prisiuokę iš klubo narių lakstymo, radom svetainę ir skaniai užkandžiavome.

Grįždami į mašinas, dar sustojome jūros pakraštį pažiūrėti kvadrato. Po viso sporto ir griuvimo ant smėlio jau buvom pasiruošę kelionei atgal pas poniją Vainienę.

Parvažiavę gardžiavomės saldainiais. Staiga ten mus užklupo Kalėdų Senis. Jis visiem išdalino pakelius skanumynų ir tuoj išvyko tęsti savo kelionės per pasaulį.

ČIUOŽIMO IŠKYLA

Kovo 19, anksti rytą, jaunieji ateitininkai suvažiavo į Flushing Meadow parką. New Yorko paviljone turėjo čiuožimo iškylą.

Užsimetę pačiūžas ant pečių, nekantriai laukėm įėjimo į salę. Kai kurie iš mūsų jau buvo gerai išsimiklinę ledo čiuožimo srityje, kiti — užmiršę seniai išbandytą sportą, o dalis — pirmą sykį ant ledo.

Buvom išsisklaidę po visą salę. Bernai vijosi merginas, merginos bernus — vieni su kitais lenktyniavo. Nepatyrusius čiuožikus prižiūrėjo vadovai. Vyresniųjų rankų įsikibę, nepatyrusieji pamazų stūmėsi aplink ratą, vis daugiau įgydami patikėjimo savim.

Po dviejų valandų, kai jau mūsų kojos buvo sustingusios nuo visos tos įtampos, buvo laikas atsirišti pačiūžas ir jas vėl užsimesti ant pečių.

Suvažiavome pas poniją Vainienę. Ten vaišinėjomės sumuštiniais ir šilta kava.

Klausimas: Kaip patiko iškyla?

Atsakymas: Aš tik šešis kartus kritau.

DARBININKAS

"Jaunimas ir jo menas" metu dvi iš parodos rengėjų R. Navickaitė ir B. Tutinaitė įteikia pirmą premiją už tapybą Monikai Vainiutei. Nuotr. P. Švitors

Lietingą balandžio 4-tosios rytą, su sumuštiniais parankiui, traukiniu keliavome į Darbininko laikraščio patalpas.

Sužalavę ir sušlapusius mus priėmė tėvas Petras Baniūnas, laikraščio administratorius.

Pirmoji vieta, kurią pamatėm, buvo raštinė, kurioje yra daug visokių lietuviškų knygų, plokštelių, ženkliukų ir kitokių dalykų.

Toliau matėm raštinę, kur rašėm perspausdinamos specialiu šriftu ir pervaromos per kompiuterį. Tėvas Pranciškus Giedgaudas mum parodė, kaip tai padaroma, ir paaiškino tolimesnį pasiruošimą spausdinimui.

Iš ten perėjome į pačią spaustuvę. Apžiūrėję mašinas ir atspausdintą produktą, užlipome į antrą aukštą, kur susipažinome su Darbininko redaktorium Paulium Jurkum.

Perėję per kiemą, atsiradome vienuolyno rūsy. Turėjome progos pamatyti, kaip popierius yra sulenkiamas, sukarpos ir sukabina.

Vienuolyno pirmame aukšte pasivaikščiavome per kambarius ir trumpai sustojome koplyčioje. Išėjdami kiekvienas gavome velykinių saldainių ir po knygą "Lietuvos vaizdėliai".

Iškyla baigėsi pas R. Navickaitę, kur suvalgėm sušlapusius sumuštinus ir atsigavimui šiltu gėrimu. Pasisotinę, paeiliui skaitėm ištraukas iš dovanotų knygų, pasiaiškindami jų pagrindinius žodžius bei mintis. Po kelių žaidimų ir talentų pasirodymų išsiskirstėm namo.

Jaunieji žurnalistai

JAUNYSTĖS ŠAUKLYS — Detroito MAS kuopos laikraštėlis. Redaguoja Saulius Jankauskas. Laikraštėly talpinama daugiausiai kelionių ir kursų aprašymai bei poezija. 1971 gegužės numeryje atspausdintas pasikalbėjimas su Detroito vyresniais ateitininkais jaunimo tema. Pasigedome jaunimo pasakymų šiuo klausimu, kuris turėtų jam būti ne mažiau svarbesnis negu vyresniems. Atrodo, kad jaunimas sugeba gilesnes mintis išreikšti tik poezijos formoje.

MOKSLEIVIO BALSAS — Hamiltono MAS kuopos laikraštėlis. Redaguoja kolektyvas — 18 Arkell St., Hamilton 15, Ontario, Canada. Įspūdingu viršeliu aplenkti puslapiai pristato kuopos nariams savo bendramžių rūpesčius, skatinimus ir įvairias žinias. Atrodo, kad moksleiviai užsidedę vykdo kursų misiją.

VASYLIŪNŲ KONCERTAS NEW YORKE

Šeštadienį, kovo 25 dieną, Carnegie Recital Hall įvyko Izidorius ir Vytenio Vasyliūnų (smuiku ir fortepijonu) koncertas. Kadangi jame labai mažai lietuvių atsilankė, pasidalyti to koncerto įspūdžiais vietos lietuvių spaudoje yra daugiau negu malonumas — jaučiu pareigą iš naujo šio didmiesčio lietuviams pristatyti tėvų ir sūnų Vasyliūnus.

Tie, kurie seka išsivijojus muzikinį gyvenimą ir vargus, turėjo ne sykį apie juos išgirsti. Izidorius Vasyliūnas ne tik iškilus smuikininkas-veteranas, bet ir lietuvių muzikos propaguotojas, lietuvių kompozitorių muzikinių leidinių finansuotojas (savo koncertų pelną dažnai skyrė lietuvių kompozitorių gaidoms išleisti). Gyvendamas Massachusetts, daugiausia koncertuoja arčiausiame kultūros centre Bostone. Koncertuoja dažnai — paruošia po dvi ar net keturias (1968) skirtingas programas per metus įvairiuose styginių bei pučiamųjų instrumentų sąstatuose (Styginiame kvartete, styginių/pučiamųjų trio) bei smuiku ir fortepijonu programose su sūnum Vyteniu. Jo koncertų programose paskutinių dešimties metų laikotarpį vyravo lietuvių kompozitorių kūriniai: K. V. Banaičio, J. Gaidelio, J. Gruodžio, M. K. Ciurlionio, J. Švedo, A. Raciūno, Vl. Jakubėno. Iš kitų kompozitorių dažniausiai figūruoja W. A. Mozart, rečiau J. Brahms bei L. van Beethoven. Izidorius Vasyliūnas savo muzikine veikla yra vienas iš energingiausių lietuvių išsivijojus muzikų.

Vytenis M. Vasyliūnas yra ne tik gabus pianistas, koncertavęs Bostone solo ir dviese su tėvu — smuikininku, bei savo mikliais pirštais akomponavęs dainininkams-solistams, bei gabus fizikas, atsiekęs toje srityje irgi aukščiausiu lauru — daktaro laipsnio. Dabar profesorius Massachusetts Technikos Institute (MIT).

Paskutinius keleris metus iš eilės Vasyliūnai suruošia po vieną metinį koncertą ir New York'e. Šeštadieninio šių metų koncerto programą sudarė trys sonatos smuikui ir fortepijonui: W. A. Mozarto Sonata D-Dur

Baltimorės žinios

A.L. Tautinės Sąjungos Baltimorės skyrius balandžio 8 surengė gražų koncertą lietuvių svetainės salėje. Iš Montrealio, Kanados, buvo atvykę pasižymėję menininkai: solistė Gina Čapkauskienė, Aušros Vartų vyrų oktetas ir oktetos solistas Antanas Keblys. Visiems vadovavo Madeleine Roch. Koncertą publika labai šiltai priėmė ir nesigailėjo plojimui, ilgai nenuleido nuo scenos. Po programos buvo šokiai, vaišės.

Lietuvių posto padėjėjos kviečia visus atsilankyti į jų vakarienę ir šokių, kurie bus balandžio 15, šeštadienį, 8 v.v. lietuvių svetainės salėje. Veiks loterija. Šokiams gros Walter Otramba orkestras.

Sutvirtinimo sakramentas šv. Alfonso bažnyčioje bus teikiams balandžio 23 d., sekmadienį, 3 v. popiet. Kunigai kviečia pasinaudoti proga ir priimti šį sakramentą. Parapiją lankys vysk. Juozas Gossman, kuris yra kun. A. Dranginio klasišes draugas.

Šv. Alfonso suaugusių klubas rengia balių balandžio 28, penktadienio vakare, gražioje Overlea salėje. Bilietų galima gauti pas klubo narius ir pas Albertą Šalkauskienę, kuri pirmininkauja šiam baliui. Šokių gros orkestras.

Daina, Baltimorės vyrų choras, visą laiką ruošiasi ir pasirodys Amerikos legionierių dainų vakare gegužės 2 d. War Memorial salėje Baltimorėje. Dalyvaus įvairūs chorai ir šokių grupės. Choras jau dalyvaavo praėjusiais metais ir buvo publikos labai šiltai priimtas. Jonas Obelinis

K.V. 306, John Bovicchi Sonata Nr. 4, Op. 63 ir Ermanno Wolf-Ferrari Sonata G-Mol. Op. 1.

Mozarto sonata yra viena iš šešių "Mannheimo sonatų", parašytų 1778 metais pakeliui iš Austrijos į Paryžių. Nors Mozartas tada dar buvo jaunas 22 metų vyras, bet jau buvo veteranas kompozitorius (pirmus savo minuetus M. parašė būdamas 4 metų, o 7 metų jau rašė smuiko sonatas ir jas pats atlikdavo Europos karalių rūmuose), įsisąmoninęs kompozicijos meno reikalavimus ir taisykles, ir kūręs naujus muzikinius veikalus darbingai (per 35 gyvenimo metus parašyti 626 smulkūs bei stambūs darbai) ir su matematiška precizija. Ši sonata yra gana logiškas pasirinkimas šio koncerto programai, nes būdamas fizikas (griežtųjų mokslų žmogus), Vytenis galėjo ją mozartiškiau interpretuoti negu kiti "muzikiniai muzikai": matematiška precizija be emociškų išraiščių. Pirmoji sonatos dalis įvairi ir gyva, bet kartu — santūri ir rimta — pagrindinė tema vystoma ir kartojama pamainomis tai smuiku, tai fortepijonu. Antroji daly sulėtėja ir aplyja, gi trečiojoje dalyje vėl priartėja prie pirmosios dalies gyvumo. Abu Vasyliūnai savo muzikiniu temperamentu bei technika atitinka Mozarto muziką ir turėtų jos neišleisti iš savo koncertų ateityje.

Libiausiai mane domino antroji amerikiečio kompozitoriaus John Bovicchi, sonata, sukurta 1971 metais, Iz. Vasyliūnui paskatinus. Jam ji ir dedikuota. Ši sonata paremta lietuviškais liaudies melodijomis: kompozitorius parinko 9 dainas (pagal melodijų charakteristiką, neatsižvelgdamas į tekstą) iš K. V. Banaičio "100 Liaudies Dainų" rinkinio ir jas savotiškai įpynę į savo modernaus stiliaus fantaziją. Sakau, "savotiškai" ir leidžiu tame žodyje pasislėpti dar keletą epitetams: įdomiai, moderniai, drąsiai, naujoviškai, išsijodamas iš tų dainų viską, išskyrus pačią svarbiausią dalį — lietuvišką melancholią, kuri disonansiniuose kanonuose skamba dar liudniau, dar ryškiau.

Trečioji sonata savo struktūra, stiliumi bei temperamentu skiriasi nuo pirmųjų dviejų. Ermanno Wolf-Ferrari ją parašė būdamas 19 metų. Sūnus vokiečio dailininko ir italės, gimęs Venecijoje, savo jaunystę praleido Vokietijoje, daugiausia Muenchene. Gyvas pietietiškas temperamentas atsispindi šios sonatos pirmojoje dalyje, bet antroji staiga pasikeičia į vagnerišką akordų perkūniškus trenksmus fortepijono partijoje — atrodo, akomponavimas yra ne tyliai ant scenos verkiančiam smuikui, bet kažkam (sakykim, už scenos) liejantiems užburtą sidabrinę kulka, kad pasisektų tapti medžiotojų karaliumi (a la "Freischuetz"...). Bet trečiojoje sonatos dalyje grįžta atgal iš

teutoniskų medžioklės laukų į melodingas itališkas pievas.

Visa programa, trys sonatos, gerai parinkta, gerai paruošta ir gerai atlikta. Truko maždaug valandą su ketvirčiu — trumpiau negu vidutiniška prakalba, bet tiek grožio, pastangų, širdies ir talento sukaupia į tą valandėlę! Šie Vasyliūnų koncertai turėtų būti muzikinė šventė visų New Yorko lietuvių; ne tik klasinės muzikos mėgėjų, bet ir jaunų šeimų "auginančių vaikus lietuviškoje dvasioje" (kurių, pasiskaičius spaudą, taip daug esą...), ir senimo, gerbiančio taurius ir veiklius lietuvius, ir mokyklas bei universitetus lankančio jaunimo (juk čia net nereikia lietuviškai mokėti — muzika, gi, universali kalba iš širdies į širdį). Tikiu, kad ateityje mes sugebėsime muzikų Vasyliūnų šeimą, taip energingai ir atkakliai dirbančią lietuviškos muzikos kultūros darbą, svetingiau ir gausiau sukurti New York'e. Tos mūsų paramos ir pagarbos jie ypatingai daug nusipelnė, bet kol kas, deja, dar nesusilaukė.

Ačiū gerbiams Vasyliūnams už šeštadienio koncertą New York'e.

Gediminas Kurpis

PATERSON, N.J.

Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo minėjimo vasario 13 Lietuvos laisvinimui aukoj:

110 dol. J. Kruckonis.
106 dol. O. Šepetauskienė.
100 dol. A. Visockis.
40 dol. J. ir P. Tamašauskai.
30 dol. A. ir A. Virbickai.
Po 25 dol.: kun. V. Dabušis, Pr. ir M. Grušai.

Po 20 dol.: A. ir J. Aidukai, V. Gružas, J. Iškauskas, J. ir E. Kontautai, V. ir J. Laugaliai, F. Misiūnas, A. ir G. Sprainaičiai, Br. ir R. Stankaičiai.
Po 15 dol.: V. Baltutis, A. ir J. Eitmanai, A. ir A. Masioniai, M. Senulis, V. ir A. Stanaičiai, T. ir P. Tallat-Kelpšai.

Po 10 dol.: A. ir J. Aidukai, S. ir E. Auguliai, S. ir S. Auguliai, V. ir T. Auguliai, J. ir A. Bulotai, A. Diškėnas, A. Gelazius, J. Jackūnas, K. Jankūnas, J. Jurkšaitis, A. ir B. Kazuškauskai, J. ir Iz. Keraičiai, G. Klimas, E. Klupšienė, M. Latvienė, Liet. Mot. Fed. Klubas, J. ir L. Litvaitis, V. ir V. Matusaičiai, K. ir E. Praleika, A. Rugys, F. Saranka, A. ir Z. Šauliai, M. Šaulienė, G. Slepoko vienė, A. ir A. Tahinos, P. Tarnauskas, V. ir K. Žibai, A. ir M. Rubonis.

6 dol. Pr. Wilimas.

Po 5 dol.: M. Butėnas, K. ir M. Čižūnai, V. ir R. Čižūnai, J. Januška, J. Majauskienė, V. Malakas, A. ir J. Meiziai, Pr. Naujokaitis, J. Rekešius, J. Rugys, J. Sprainaitis, J. ir R. Stankaičiai, D. Stanaitienė, Pr. Toileikis.

3 dol. M. Naruševičius.
2 dol. St. Adomaiis.
Po 1 dol.: T. Smith, V. Rugys.

Vaišės prie Velykų stalo Hartforde, Conn. Nuotr. A. Dziko

Hartford, Conn.

'Pavasario koncertas

Lietuvių moterų grupė, talinama Lietuvių Amerikos Piliečių klubo, rengia nuotaikingą pavasario koncertą, gegužės m. 27 d. 7:00 v. v., Lietuvių Amerikos Piliečių klubo salėje, 227 Lawrence St., Hartford, Conn.

Programoje:

Brocktono Šv. Kazimiero parapijos choras, vad. komp. Julius Gaidelis, ir solistas Stasys Liepas. Programa įvairi ir graži. Choras savo dainų repertuarą ruošia uoliai. Jis koncertavo ne vien Brocktone, bet Kennebunkport, Maine, tėvų pranciškonų vienuolyne, Providence, Rhode Island, Bostone ir kit. Balandžio 9 giedojimo pamaldose Bostone, kurios buvo transliuotos per televizijos 7 ir 38 kanalus ir 8 kanalą New Yorko valstijoje.

Koncerto tikslas kilnus! Pelnas bus skiriamas pusiau: Lietuvių Jaunimo Kongresui paremti ir Lietuvių Amerikos Piliečių klubui padėti. Visi gerai žinom, kad jaunimas yra Lietuvos ateitis, klubas mūsų tautos, kultūros ir dvasios židinis, tad paremkim juos.

Įėjimo auka: suaugusiems 3 dol., moksleiviams — 1 dol.

Maloniai visi kviečiami atsilankyti, pasiklausti aukšto lygio koncerto ir linksmai praleisti laiką, geroj ir gražioj nuotaikoj.

Koresp.

PATERSON, N.J.

Juozas ir Veronika Žiliai, gyveną 1397 Belmont Av., No. Haledon, N. J., sausio 23 minėjo savo penkiasdešimt metų vedybinio gyvenimo sukaktį.

Po iškilmingų padėkos mišių Šv. Kazimiero lietuvių parapijos bažnyčioj, Paterson, N. J., parapijos salėn į jubilijatų pagerbimo pietus susirinko per šimtą artimųjų, giminių bei bičiulių.

Buvęs parapijos klebonas kunigas Jonas Kinta sveikinimo jubilatus, padėjo už nuolatinę paramą ir ištikimybę parapijai nuo pat jos įsikūrimo dienos.

MALONUS KVIETIMAS

Aną dieną gavau kvietimą būti gyvu liudininku balandžio 15 Worcester, Mass., Aušros Vartų parapijos bažnyčioj vykstančių lietuviškų jungtinių: Algimanto Senutos iš Brocktono, Mass., ir Mortos Kulandskaitės iš Worcesterio, Mass.

Algimantas priklausė prie ateitininkų jaunimo ratelio, buvo jūrų skautas ir New Lithuania korporacijos narys, baigęs JAV karo mokyklą leitenanto laipsniu, šiuo metu priklauso prie artillerijos grupės.

Morta yra veikli lietuvaite ateitininkų tarpe, šiais metais numato baigti kolegiją.

Prisimenu, kaip prie lauko skautų stovykloje Kennebunkporte jaunuoliai diskutavo savo ateities gyvenimą, kiekvienas užtikrindamas mane, kad jų būsimosios būsiandos tik lietuvaite.

j. s. Myk. Manomaitis

Kultūros židinio — Jaunimo centro statybos fondo popietės vyksla kiekvieną penktadienį 12:30 val. popiet Richmond Hill salėj, 117-07 Hillside Ave., (Myrtle ir Jamaica Ave. kampas). Informacijai skambinti 668-1774.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

Licensed by VNESHPOSYLTORG

Gerai pažįstama firma, kuri per daugelį metų skubiai ir tiksliai patarnauja savo skaitlingą klientūrą, siunčiant

DOVANAS - SIUNTINIUS

į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ ir t. t.

GAVEJAS NIEKO NEMOKA. TUKSTANČIAI KLIENTŲ PATENKINTI. VISI SIUNTINIAI APDRAUSTI. GARANTUOTAS SKUBUS IR TIKSLUS PRISTATYMAS.

Visuose mūsų skyriuose rasite didelį kiekį įvairių aukštos kokybės prekių prieinamomis kainomis.

Cosmos Parcels Express Corp.

affiliated with PODAROGIFT, Inc.

prima užsakymus DOVANŲ PAŽYMEJIMAMS, automobiliams, šaldytuvams, televizijų aparatams, radijo transistoriams, magnetofonams (tape recorders) ir daug kt. dalykams, taip pat BUTAMS savo giminėms ir draugams, gyvenantiems Lietuvoje ir Sovietų Sąjungoje.

Informacijų ir nemokamų katalogų prašykite mūsų vyriausioje įstaigoje ir visuose mūsų skyriuose.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

KREIPKITE DĖMESĮ Į NAUJĄ ADRESĄ:

488 MADISON AVENUE

FLOOR 21st

New York, N.Y. 10022

Tel.: (212) 758-1150/1

SKYRIAI:

New York, N.Y. 10003 — 39 Second Avenue	Tel.: AL 4-5456
New York, N.Y. 10011 — 135 W. 14 Street	CH 3-2583
Boston, Mass. 02118 — 271 Shawmut Avenue	LI 2-1767
Boston, Mass. 02127 — 389 West Broadway	268-0068
Buffalo, N.Y. 14206 — 332 Fillmore Avenue	TR 6-2674
Chicago, Ill. 60622 — 2222 West Chicago Avenue	BL 8-6966
Chicago, Ill. 60608 — 3333 South Halstead Street	WA 5-2737
Cleveland, Ohio 44134 — 5879 State Road	894-1738
Irvington, N.J. 07111 — 762 Springfield Avenue	ES 2-4685
Irvington, N.J. 07111 — 1082 Springfield Ave.	374-6446
Grand Rapids, Mich. 49504 — 636-38 Bridge St. N.W.	GL 8-2256
Hamtramck, Mich. 48212 — 11333 Jos. Campau Avenue	365-5255
Hartford, Conn. 06114 — 200 Franklin Avenue	246-9274
Lakewood, N.J. 08701 — 241 Fourth Street	FO 3-8569
Los Angeles, Calif. 90022 — 960 S. Atlantic Blvd.	AN 1-2994
New Haven, Conn. 06511 — 1329 Boulevard	LO 2-1446
Newark, N.J. 07106 — 698 Sanford Avenue	373-8783
Passaic, N.J. — 176 Market Street	GR 2-6387
Paterson, N.J. — 99 Main Street	274-6400
Philadelphia, Pa. 19122 — 1214 N. 5th Street	PO 3-4818
Pittsburgh, Pa. 15203 — 1307 E. Carson Street	HU 1-2750
San Francisco, Cal. 94115 — 2076 Sutter Street	FI 6-1571
Waterbury, Conn. — 905 Bank Street	PL 6-6766
Warren, Mich. 48092 — 29200 De Quindre 1/2 Block North of 12 Mile Road	751-6760/1
Woodhaven, N.Y. 11421 — 94-08 Jamaica Ave.	441-4712
Worcester, Mass. 01610 — 169 Millbury Street	SW 8-2888
Youngstown, Ohio 44503 — 309 W. Federal Street	RI 3-0440

Paterson, N. J., Juozas ir Veronika Žiliai minėjo 50 metų vedybinio gyvenimo sukaktį. Kairėje sveikina buvęs klebonas kun. J. Kinta, dešinėje — dabartinis klebonas kun. V. Dabušis.

SACHMATAI

Veda Kazys Merkis

— JAV Šachmatų federacija (USCF) užtikrino tarptautinę šachmatų federaciją (FIDE), kad Bobby Fischer tikrai sutinka stoti į rungtynes prieš pasaulio čempioną Borisą Spaskį. Jos numatytos pradėti birželio 22, Belgrade, Jugoslavijoje, ir baigti Islandijoje. Tačiau dabar Belgrado organizacinis komitetas reikalauja 35,000 dol. už stato, tikslu apsidrausti nuo eventualių nuostolių, surištų su jų rungtynių surengimu.

— Bostono tarplubinė S. Bostono Lietuvos komanda praėjus ketvirtadienį, balandžio 6, įveikė Bostono universiteto komandą, santykiu 3-2. Mums taškus laimėjo Aleksis Klinovas 1, Algis Makaitis pusę, Kazys Merkis 1 ir Jurgis Zoza pusę. Lygos lentelėje pirmąją dabar MIT, įveikusi Harvardo komandą, todėl ir pati lentelė kiek pasikeitė.

1. MIT, 2. Harvard, 3. Cambridge, 4. Lithuanian, 5. Boylston, 6. Boston Univ., 7. Northeastern, 8. Harwich, 9. Harvard Club, 10. CTMain.

— Edvardas Staknis iš N. Yorko laimėjo Rytų apygardos šachmatų pirmenybės, įvykusias balandžio 8, New York. Buvo tik 6 dalyviai (4 iš N.Y. ir 2 iš Bostono).

1. E. Staknis 4 t., 2. V. Kulpa 3 t., 3. K. Merkis 2 t., 4. A. Ratas 1 t., 5. A. Sakalas 1 t., 6. A. Leonavičius 1 t.

Šiose pirmenybėse buvo sužaista keturi ratai per vieną dieną sutrumpintu laiku, būtent kiekvienas turėjo padaryti

BROCKTONO APYLINKĖ

Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo sukakties minėjimas Brocktone susidėjo iš 3 dalių:

Vasario 16 vakarą ir vasario 20 pietų metu per vietos radijo stotis buvo transliuojamos 25 minučių anglų kalba programos, surištos su Vasario 16-ąją ir perplintos lietuviškais dainomis bei muzika. Abi stotys laiką šiomis programomis skiria nemokamai, tik reikia stotim pristatyti paruoštas juostas. Stoties gavimu ir programų paruošimu pasirūpino Lietuvos Bendruomenės Brocktono apylinkės pirmininkas.

Vasario 27 vietos parapijos bažnyčioje kleb. kun. P. Šakalys atlikė pamaldas, kun. Pijus Šarpnickas, OFM, pasakė diena pritaikytą pamokslą. Organizacijos pamaldose dalyvavo su vėliavom.

Tą pačią dieną popiet salėje po bažnyčia įvyko oficialus Vasario 16-tos minėjimas.

Minėjimo metu ir anksčiau iš klubų surinkta 1,027.20 dol., iš kurių 982.20 Altai ir 45 dol. Liet. Bendruomenėi.

LB Brocktono apylinkės valdyba paskutiniame savo posėdyje per pusvalandį po 30 ėjimų.

— Boston Sunday Globe vėlykiniame numeryje įspalvino Kazio Merkio laimėtą partiją tarptautinėse korespondencinių šachmatų rungtynėse "World Cup" prieš Vak. Vokietijos atstovą Martin Rausch. Partijai komentarus parašė žymiausias Massachusetts meistras John Curdo, atžymėdamas puikią Merkio kombinaciją.

NEW YORK — Lietuvos atsiminimų radio valanda šeštadieniais nuo 5 iki 6 val. WEVD 1330 kil. — AM ir 97.9 meg. FM bangomis. Direktorius dr. Jok. J. Stukas, 1467 Force Dr., Mountainside, N.J. 07092; tel. 201-232-5565

New Jersey — "Music of Lithuania" — pirmadieniais, 8:05 - 9:00 val. vak. WSOU-FM, 89.5 meg. — anglų kalba, per Seton Hall Univ. radijo stotį. Dir. prof. dr. Jokubas Stukas, So. Orange, N.J. 07079.

NEW YORK — Laisvės žiburys, lietuvių ir anglų kalbomis sekmadieniais 9-10 val. ryto WEEI 105.9 FM banga. Vedėjas Romas Kezys, TW 4-1288 62-15 69th Pl., Middle Village, N.Y. 11378.

BOSTON, WORCESTER, BROCKTON, Mass. — Vedėjas P. Vištinis, 173 Arthur St., Brockton, Mass., tel. JU 6-7209; FM bangomis 107.9 mc. WHIL 1430 kil. Medford, Mass. sekmadieniais nuo 11-12 vid.

BOSTON, MASS. — Vedėjas Step. Minkus, WLYN 1360 kilocycles ir FM 101.7 banga sekmadieniais nuo 1-1:30 val. p.p. — 502 E. Broadway, South Boston, Mass. 02127

LITAS

INVESTAVIMAS — TAUPYMAS
PASKOLOS — KELIONĖS
ŪKINIAI PATARIMAI
DOKUMENTŲ PARUOŠIMAI
TAKSŲ PILDYMAS
NUOSAVYBIŲ PIRKIMAS IR PARDAVIMAS
APDRAUDOS

Litas Investing Co. Inc.
86-01 114th St., Richmond Hill, N. Y. 11418

VADOVAUJA V. VEBELIŪNAS
(212) 441-6799

Litas Travel Service,
87-18 Lefferts Blv., Richmond Hill, N. Y. 11418
VADOVAUJA NOMEDA ALEKSANDRAVICIUS
(212) 846-1650

PIRMAUJANTI DESŲ PREKYBA NEW YORKE
VOKISKOS SPECIALYBĖS

SCHALLER & WEBER

AUGŠČIAUSIOS KOKYBĖS PRODUKTAI

Mūsų krautuvėse geriausios dešros
Kelioms ir TV užkandžiai — kumpiai, įvairiausios mėsos, lietuviška duona ir kiti produktai
Užsikit — įsitikinsite!

9 DIDŽIULĖS KRAUTUVĖS 9

New York: 1654 2nd Ave. (85-88 St.) — TR 9-3047
Ridgewood: 56-54 Myrtle Avenue — VA 1-7068
Astoria: 28-28 Steinway Street — AS 4-3210
Floral Park, L.I.: 259-17 Hillside Ave. — 343-6116
E. Northport, L.I.: 250-A Lark Field Rd. 516-757-0801

Franklin Sq., L.I.: 981 Hempstead Tpke. — 437-7677
Flushing: 41-06 Main Street — HI 5-2552
Jackson Heights: 82-10 37th Avenue — DE 5-1154
Poughkeepsie, N.Y.: 450 Main St. — 914-454-9070

dyje turimas lėšas išskirstė taip: II pasaulio lietuvių jaunimo kongresui — 100 dol., Lietuvos Fondui (išlyginimui sumos) — 50 dol., Vasario 16 gimnazijos statybos fondui — 50 dol., lietuvišnei mokyklai mokymo priemonėms — 35 dol., liet. radijo valandai Laisvės Varpas — 25 dol., Šv. Kazimiero parap. chorui gaidom — 20 dol., Nauj. Anglijos lietuvių radijo programai — 10 dol.; anksčiau buvo paskirta: Laisvės Varpo programos įrengimui — 632 dol., Lietuvos Bendruomenės centrui kvota — 120 dol., jaunuolių kelienei į Clevelandą — 75 dol., svečiui kunigui iš Lietuvos — 50 dol., Čiurlionio ansamblio išvykai į P. Ameriką — 94 dol. Viso 1,261 dol.

II PLJ kongresui lešom sutelkti ir kitiems paruošiamiesiems darbams atlikti prie Brocktono apylinkės sudarytas talkos

Netoli Philadelphia, Maple Shade, N. J., išnuomojami gražūs, visais patogumais įrengti kambariai: TV, elektrinis šildymas, židiny. Be to galima naudotis maudymosi baseinu. Sodybą puošia erdvus, gėlėmis ir medžiais apdintas, kiemas. Savas daržas. Gaminamas sveikas lietuviškas maistas. Netoli bažnyčia, krautuvės, 2 blokai nuo autobusų stotelės. Tik 190-200 dol. mėnesiui. Rašyti: Mrs. Theresa James, 3005 Glenridge Ave., Alhambra, Calif. 91801.

Trys vyresnės kartos lietuviai, gyvenant netoli Philadelphia, Maple Shade, N. J., ieško šeimos, vyro ir žmonos, kuri galėtų jiems šeiminkauti, virsti ir atlikti kitus namų priežiūros darbus. Siūloma 200 dol. mėnesiui, butas ir išlaikymas. Gyvenama moderniame ūkyje, yra maudymosi baseinas, netoli bažnyčia, krautuvės ir autobusų stotis. Rašyti: Mrs. Theresa James, 3005 Glenridge Ave., Alhambra, Calif. 91801.

Seaside Heights, N. J., nuo 1972 gegužės mėn., išnuomojamas visiem metams dviejų miegamųjų, baldais apstatytas, namas. Uždaras priegangis (veranda). Sklepas. Alyva šildomas. Du blokai nuo Atlanto jūros. Mėnesiui 100 dol. ir užsimokama už šviesą ir šilumą. Rašyti: Mrs. Theresa James, 3005 Glenridge Ave., Alhambra, California 91801.

komitetas. Komiteto postam paskirti po suaugusį ir jaunuolį: pirmininkai: Povilas Jančiauskas, Dalia Bielkevičiūtė; sekretorės: Liuda Šukienė, Dovilė Eivaitė; išdėninkai: dr. Petras Bizinkauskas, Rafaelis Beržinskas; informacijos skyriaus vedėja — Zuzana Barauskienė; nariai: Petras Ausiejus, Jonas Bielkevičius, Albina Baškauskienė, Romualdas Bielkevičius, Adomas Tumas.

Nutarta rengti "Gintaro Baidienį", 8 val. vak. gražioj Canoe Club salėj W. Bridgewater.

Šokių groti Polkanais orkestras, bus turtinga loterija, įėjimo dovana, veiks baras. Įėjimas — auka 3 dol. Bilietai iš anksto gaunami pas komiteto narius, Bostone P. Ausiejus krautuvė 5 ir P gatvių kampas, Norwoode — pas Adomą Tumą 42 Chapel St., Norwood, Mass. Bus išleista programų knyga, kurioje asmenys, aukoję 25 dol. ar daugiau, bus įtraukia-

mi garbės rėmėjais, aukoję nuo 5 iki 25 dol. — rėmėjais ir aukoję 2 dol. prijauniančiais. Gintaro balius šeiminkau sutiko bnti Eligijus Suziedėlis. Svečius priims Zuzana Barauskienė ir Povilas Jančiauskas. Rezervacijos tvarko Liuda Šukienė, tel. 583-2830. Stalai rezervuojami nurodant asmenų skaičių ir sumokant už bilietus. Stalai ir bilietais patariama apsirūpinti iš anksto.

Brocktono atstovų į II PLJ kongresą dauguma balsų išrinktas Jonas Bielkevičius — Northeastern Universiteto studentas, aktyvus skautų ir šiaip visuomeninėje veikloje, o kandidatai liko Dovilė Eivaitė — veikianti ateitininkų eilėse.

Liet. Bendruomenės Brocktono apylinkės metinis narių susirinkimas įvyks Sandaros salėj balandžio 16, sekmadienį, 3 v. popiet.

P. J.

Darbininkui paremti aukojo

24 dol. — J. Ambrozaitis, Middlebury, Conn.

17 dol. — S. Rudys, Old Hickory, Tenn.

Po 12 dol. — K. Grajauskienė, Don Mills, Canada, K. Gečas, Pt. Sydney, Canada, S. August, Dallas, Texas, dr. B. Preikštas, Oakhurst, N. J., S. Bučmys, Dayton, Ohio.

10 dol. — kun. A. Janiūnas, So. Boston, Mass.

Po 7 dol. — V. Aviža, E. Ušelytė, S. Palionis, J. Yourshis, B'klyn, N. Y., O. Brucas, E. Donohue, Woodhaven, N. Y., B. Sutkus, O. Katilės, A. Budraitienė, O. Vileikis, Richmond Hill, N. Y., dr. P. Legeckis, Jamaica, N. Y., V. Slavinskas, Monticello, N. Y., S. Ramoska, Lakewood, N. J., A. Davis, Linden, N. J., J. Zilionis, Cleveland, Ohio, J. Yucis, Gallitzin, Pa., L. Roman, Allentown, Pa., D. Virkutis, Newington, Ct., A. Martinėnas, Wallingford, Ct., J. Duoba, Norwood, Mass., A. Malinauskas, V. Andriukonis, Arlington, Mass., B. Giovannoni, J. Bičiūnas, Chicago, Ill., J. Jėzuitai, Montreal, Canada, J. Roland, San Francisco, Calif., C. Gabranas, E. Millinocket, Me.

Po 6 dol. — J. Naibelis, Milbury, Mass., O. Kulyus, Bayonne, N. J., C. Sodaitis, California 91801.

Woodside, N. Y., A. Valiusaitis, White Plains, N. Y., dr. A. Dunajewski, Ozone Park, N.Y.

Po 5 dol. — P. Lukoševičius, M. Dumbles, L. Koppienė, E. Witkus, B'klyn, N. Y., E. Urbaitis, Wantagh, N. Y., J. Kumpikas, Hollis Hills, N. Y., M. Kerbelis, Amsterdam, N. Y., L. Stankevičienė, Schenectady, N. Y., V. Gružas, Clifton, N. J., E. Dietrich, P. Ivaška, Elizabeth, N. J., L. Sledzius, Matawan, N. J., V. Saimininkas, E. Hartford, Ct., J. Karys, M. Martin, Bpt., Ct.

Dekojame visiem, kurie savo auka parėmė sunkų spaudos darbą. Laukiame ir kitų skaitytojų prisidedant prie kalendoriaus išlaidų sumažinimo.

Resorts

HELP WANTED

Chicago State University

Associate Director of Libraries

Rapidly growing urban oriented state university located in Chicago offering undergraduate and graduate degrees in teacher education and the liberal arts. Opening 100-acre new campus in September with 180,000 square foot library facility, 400,000 volume capacity. Responsibilities: Work closely with Director of Libraries in budget development, staffing, personnel supervision, collection development and general administration of library. Qualifications: Earned doctorate (minimum of master's degree in Library Science), several years of administrative experience and commitment to the challenges of urban life. Rank: Professor or Associate Professor Salary: Negotiable Starting Date: September 1972 Send resume to: William Graham Cole, Vice President for Academic Affairs, Chicago State University, 6300 South Stewart Avenue, Chicago, Illinois 60629 Telephone: 312-224-3914

Resorts

PAINTED PONY RANCH
LAKE LUZERNE, N. Y. 12846
The East Most Western Ranch
Fun for all Seasons A Family Place, Ideal for Children
Write for Brochure or Call 518-696-2421

DISPLAY

CORNWALL HOUSE
HOME FOR THE AGED
Elegant Home Opened Recently
Very Scenic Area, Excellent Care
Licensed by State of Connecticut
Call (203) 672-6224 or write Box 31
Cornwall Bridge, Conn. 06754

JOSEPH'S

REST HOME FOR THE AGED
230 East Linden Ave.
Linden, N. I.
Call 201-925-9897

KITCHEN CABINETS
10 Foot of Triple Finished
Wood Cabinets, \$389 Including
Installation
Call 201 384-5936

TRAIN YOUR DOG
For Today's World. Complete obedience and protection training for \$200. Also Trained Guard Dogs. Sale or Rent. 2206 A Flatbush Ave. N. Ave. R. Bklyn. 951-7555 Open 7 days

ESSEX GUEST HOUSE
Lovely Grounds
24 Hour Supervision
3 Excellent Meals Daily
45 min. from N.Y.C.
Catholic Church in the Area
271 Claremont Ave. Montclair, N.J.
Call 201 746-5308

J & E CARPET
211-01 75th Avenue
Bayside, N.Y.
Carpet Installation, We Pick up & Relay, Also Expert Cleaning. Call 212 740-2440

TO PLACE YOUR AD CANCEL OR CHANGE Tel.: GL2-2923

SERVICE

RITE-WAY
Painting and Decorating
Also Wallpapering
Reasonable Rates
Fully Insured
All Work Guaranteed
Call 212-931-1748

GARAGES & STORAGE
TRUCK PARKING
Secure Parking for 1 to 100 tks
Watchman on Duty 7 Days
24 Hours. Clarin UL 5-4800

GEORGE COLES
356 Atlantic Ave. Bklyn.
Home Owners, & Real Estate Co.
We Clean Cellars, Backyards
Haul Rubbish, Whitewash
Painting
Call 625-0274

DR. LUIS FERNANDEZ
MEDICAL INTERNIST
ALLERGY
320-30th St. (Near New York Ave.)
Union City, N. J.
By Appt. Only
Call 201 866-3339

We Offer our Services as Painters & Decorators, Interiors, Paper Hanging & plastering. Call 569-6885, 8:30 AM to 10 AM, 9:30 PM — 11 PM, All Day Fri. & Sun. Free Est.

SAFETY WISE
CONTROL
BURGLAR ALARM CO.

Let US Restore your Alarm.
We Also Sell & Lease All Types
186 Underhill Ave. Brooklyn
Call 638-2213
Ask For Bill Mabra

MEN & WOMEN'S
DRESS SHOP
Divers Novelties, Alterations,
Cosmetics, Order Your Own Dresses,
At Lowest Cost
774 Washington Avenue
Brooklyn, N. Y.
Phone 636-0545

TYPING
Done in My Home
For Business People
& professional & corp.
Call 201 398-8155

J. M. J. CONTRACTING

Roofing, Water Proofing
Interior & Exterior Painting,
STEAM CLEANING, N.J.

Fully Insured Lic No. 40585
1604 Nostrand Ave.
Brooklyn, N. Y.
Call (212) 856-6721 or
(516) 669-1863

Mario's Auto Inspection service, headlights adjustment, wheel alignment, motor tune-up and brake service. All minor adjustments done while you wait. Shell Bay Ave., Mayville, N.J. Cape May Court House, opp. State Inspection Station. Open Mon. thru Fri. 8 AM to 5 PM. Owned & operated by Mario De Santis "If you really want your car to go see Mario". 609-465-5607

STAR LITHO INC.
COMMERCIAL BOOKS
Advertising & Engraving
Why Not Deal Direct & Save
Purchaser on your Next Printing Order. Free pen with your request for estimate. Why not send your copy for free estimate
627 Greenwich St. N. Y. 10014
243-5499

H. W. FEMALE

Exp. Operators, on Dresses, min. of \$2. an Hour, Section or Piece work, Steady, C&J. Dresses, 1348 Southern Blvd. Near Jennings in the Bronx. Tele. 842-9794, Mr. Jose Albino

DEXTER PARK
PHARMACY
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
Michigan 2-4130

Kun. Pranas Bulovas, naujasis Maspetho lietuvių parapijos administratorius

NAUJAS MASPETHO PARAPIJOS ADMINISTRATORIUS

Brooklyno diecezijos vyskupas P. J. Mugavero paskyrė kun. Pranciškų Bulovą lietuvių Viešpaties Atsimainymo parapijos administratorium sausio 1d. šiais metais.

Kun. Pranas Bulovas gimė West Pullmane, Chicagos priemiesty, 1916 m. balandžio 21 d. Jo tėveliai kilę iš Aukštaitijos, Lietuvoje. Prankui ir jo vienintelei sesutei Violai sulaukus mokyklinio amžiaus, jie persikėlė gyventi į Brooklyną. Čia kun. Pranas lankė miesto pradžios mokyklą, Katedros aukštesniąją mokyklą ir baigė Marianopolio kolegiją bakalaureato laipsniu. Mokesi marionų kunigų seminarijoje Clarendon Hills, Ill., ir kunigų įšventintas 1943 m. rugpjūčio 8 d.

Dešimt metų kun. Bulovas su dideliu pasisekimu ėjo įvairias pareigas tėvų marionų vienuolyne: buvo aukštesniosios mokyklos mokytoju, ėjo vikaro pareigas parapijose, vedė misijas ir novenas lietuviškose parapijose.

1953 m. pasiprašė a.a. arkiv. Thomas E. Molloy priimti į Brooklyno vyskupiją. Arkivyskupas mieliai priėmė ir neužilgo įkardino savo vyskupiją. Jau 18 metų kun. Pranas uoliai dirba pastoracijos darbą Brooklyno vyskupijoje. Šioje vyskupijoje buvo paskirtas vikaru į Stebuklingos Dievo Motinos parapiją, o vėliau perkeltas į Šv. Jono Evangelisto parapiją. Kadangi kun. Bulovas kalba lietuviškai, po kurio laiko buvo paskirtas į Maspetho lietuvių Viešpaties Atsimainymo parapiją, kurioje po 15 metų sėkmingo darbo sulaukė paskyrimo tos parapijos administratorium.

Audronė Meilė Butvydaitė-Butvydaitė balandžio 6 susituko su dr. Ralph Nach, chirurgu, kaujų specialistu. Povestuvinei kelionei išvyko į Karibų salas.

Į antrąją baltų informacijos konferenciją, kuri bus balandžio 15-16 Marylande, iš New Yorko vyksta Kęstutis Miklas, Daiva Kezienė, Vytautas Alseika.

New Yorko ALT-bai Vasario 16 proga paštu prisiuntė aukas:

Po 25 dol.: kun. P. Raugas, M. Šalinskienė, V. Lukas, O. ir J. Vilpišauskai ir Fasolino Memorial Co.

20 dol.: J. Katkus, A. Matulionis, J. Botyrius, M. ir R. Jauniškiai, J. Matulaitienės tautinių šokių grupė.

15 dol.: J. ir A. Snieskai, dr. L. Plechavičius, J. Juozapavičius, V. Milukas, A. ir J. Simučiai, N. Y. vyrų choras Perkinas.

Po 10 dol. kun. J. Pakalniškis, kun. A. Račkauskas, T. Paknys, V. Birutis, M. Bulvičienė, A. Kowatshewsky, J. Zabelskis, O. Mitinienė, G. Ercius, L. Bileiris, J. Zaliaduonis, dr. D. Jasaitis, S. ir A. Mackevičiai, J. Alyta, S. Maske, B. ir V. Mačiūnai, V. P. Narvydas, A. Armonas, K. J. Jonynas, V. Ingelevičius, V. Anonis, P. V. Vygas, J. Grigienė, P. Jurkus. Kiti 22 aukojų po mažiau, negu 10 dol. Viesiems aukotojams nuoširdus ačiū.

Parapiečiai ir kiti jį pažįstantieji nuoširdžiai sveikina jį naujose pareigose ir meldžia Aukščiausiąjį, kad laikytų jį geroje sveikatoje ir kad suteiktų palaimos sėkmingai toliau darbuotis Dievo garbei, sielų išganymui ir Lietuvos išlaisvinimui, nes lietuviški reikalai arti jo širdies.

LIETUVIŲ KATALIKŲ MOKSLO AKADEMIJOS 50 METŲ SUKAKTIS

Šiemet sueina 50 m. nuo Lietuvos Katalikų Mokslo Akademijos įkūrimo. Dėl to centro valdybos pavedimu New Yorko židinys balandžio 30, sekmadienį, 4 val. popiet, Apieškimą parapijos salėje ruošia iškilų minėjimą. Pagrindinę pastaitą skaitys prof. kun. St. Yla; jis nušvies L. K. M. Akademijos nueitąjį kelią ir jos nuveiktus darbus mokslo srityje. Minėjimo metu bus įteikta Juozui Brazaičiui Akademijos skirta žurnalistikos premija, kurios mecenatas yra kun. dr. J. Prunskis. Ruošiama ir Akademijos leidinių parodėlė, kur bus galima juos užsisakyti. Meninė dalyje — Julijos Rajauskaitės-Petrauskienės piano koncertas. Po minėjimo dalyviai bus pavaišinti kavute.

New Yorko muzikų pasitarimas įvyko balandžio 6, ketvirtadienį. Pasitarimą kvietė L. Bendruomenės apygardos valdyba. Tos valdybos vicepirmininkas kultūros reikalams P. Jurkus kalbėjo, kaip pagyventi muzikinę veiklą New Yorke, buvo paliesta chorinė veikla, kaip organizuoti monografijas apie muziką, kaip organizuoti paramą "Muzikos žinioms", jaunųjų talentų pasirodymus ir k. Tai buvo pirmas tos rūšies pokalbis, šį kartą sutraukęs tik 9 žmones. Visi tokiam pokalbiui pritarė, ir kitas bus kviečiamas gegužės viduryje. Visiems čia gyvenantiems muzikams bus išsiuntinėti pakvietaimai.

A. a. Onai Tercijonienei prisiminti vietoj gėlių Kultūros Židiniui aukoję: S. M. Liaukai — 20 dol., po 10 dol. Z. ir M. Merkevičiai, A. J. Ivaškai, J. E. Jantūnai, P. J. Rastai, L. D. Gudeliai, J. J. Kariai, V. R. Bariai, po 5 dol. V. S. Valiukai, J. Butkus.

Mečys Razgaitis į savo solo koncerto programą yra įtraukęs aštuonias naujas dainas. Koncertas įvyks gegužės 7, sekmadienį, 5 val. p. p., Apieškimą parapijos salėje, Brooklynė. Akomponuos muz. Algirdas Kačanauskas.

Dail. Aleksandra Vitkauskaitė-Merker dalyvauja dviejose grupinėse parodose. Viena vyksta Edward Williams kolegijoje, 150 Kotte Place, Hackensack, N. J. nuo kovo 16 iki balandžio 15. Antroji paroda vyksta Bergen Community muziejuje, Ridgewood Ave. ir Fairview Ave., Paramus, N. J., nuo kovo 22 iki balandžio 30.

Reikalingas namų prižiūrėtoja dviejų suaugusiųjų šeimai Manhattano vidurio rytinėje pusėje. Galį gyventi tuose namuose arba ir kitur. Reikalaujama atestacijų. Skambinti tarp 10 val. ryto ir 12 val. pietų šiuo telefonu: EL 5-3181.

Solistės Onos Zubavičienės koncertas

Balandžio 22 d. 5:30 val. vak. Carnegie Recital Hall New York, 154 West 57th Street, populiari solistė Ona Zubavičienė-Gailūtė, mezzo-sopranas, ruošia dainų koncertą. Jai akomponuos žymus muzikas Fritz Kramer.

Solistė šiam koncertui gana ilgą laiką labai stropiai ruošėsi, ir todėl koncertas žada būti įdomus ir įvairus. Ona Zubavičienė yra pagarsėjusi ne tik New Jersey, o visose Rytinės Amerikos valstijose kaip gera solistė, kaip gabi ir simpatinga dainininkė ir užkariavusi visų lietuvių simpatijas.

Solistė Ona Zubavičienė

Dail. Nijolė Savickaitė-Mockienė, kuri Kolumbijoje turi keramikos studiją, išstatys savo menišką keramikos darbų parodėlę balandžio 22-23 dienomis Kultūros Židinio patalpose. Dailininkė yra baigusi Stuttgarto meno akademiją Vokietijoje ir nuo atvykimo į Kolumbiją dirba keramikos srityje, dalyvavo eilėje parodų įvairiuose Pietų Amerikos kraštuose, be to, dirbo kaip dailininkė Kolumbiečių spaudoje. Jos keramikos studija yra pavadinata lietuvišku vardu "Akmuo". Šios parodos pelnas yra skiriamas Kultūros Židinio statybai. Dailininkei parodą organizuoti padeda Gabijos leidykla.

L. M. K. Federacijos N. Y. Klubas suruošė Atvelykio popietę balandžio 9 Kultūros Židinyje turėjo didelį pasisekimą. Publikos atsilankė daugiau negu laukta. Rengėjos buvo išnuomojusios apskritus stalus ir visame pirmame aukšte juos išdėstė, gražiai papuošė. Velykinis stalas su valgiais buvo irgi gražiai papuoštas. Apaatinėje salėje pradžioje buvo dail. V. K. Jonyno paskaita apie dailininko problemą su lietuviškąja visuomene. Paskaita buvo neilga, ekspresyvi. Po jos klubo pirmininkė Pajauta Ivašauskienė visus pakvietė vaišių. Pabaigoje buvo leidžiamas loterijon dail. Onos Paškevičienės paveikslas. Bilietus traukė dail. V. K. Jonynas. Laimėjo Henrikas Kačinskas. Buvo leidžiamas loterijon ir pyragas — ežiukas, jį laimėjo M. Klivėckienė.

N. Y. Alto posėdis įvyko kovo 24 Cėkavičiaus restorane. Pirmininkas A. Oslapas padarė apyskaitinį pranešimą, kaip buvo renkamos aukos ir kaip buvo surengtas Lietuvos nepriklausomybės minėjimas. Minėjime prie įėjimo gauta 882 dol., aukų surinkta 1785 dol. Alto centrui pasiūsta 1500 dol. Minėjimo rengimo išlaidų susidarė 1041 dol. Kitas Alto posėdis šaukiamas gegužės mėn. Tada pirmininkavimas bus perleistas kitai grupei.

Kazys Merkis, žymus šachmatininkas iš Bostono, Darbininko šachmatų skyriaus vedėjas, dalyvavo rytų apygardos sporto varžybose New York'e ir pirmadienį apsilankė Darbininko redakcijoje.

Highland Park sekcijoj parduodamas 1 šeimos namas iš 4 miegamųjų su 1 vonia ir kitais patogumais. Kaina 24 tūkstančiai. Skambinti tel. 235-9826.

New Jersey valstijoje nėra lietuvių kultūrinių, visuomeninių ar labdarinių organizacijų, kurių parengimuose po keiliolika kartų jį nebūtų atlikusi su dideliu pasisekimu meninės programos be jokio atlyginimo, visa tai aukodama lietuvių reikalams. Todėl Amerikos rytinių pakraščių, o ypač New Jersey lietuvių gausus atsilankymas į jos ruošiamą koncertą būtų jai atlyginimas už jos lietuvišką kultūrinį darbą ir ją tokiu būdu įgalintų toliau siekti dainavimo meno viršūnių.

Bilieto kaina tik 3 dol. Solistė Ona Zubavičienė ir jos vyras Jonas Zubavičius, New Jersey visuomenininkas, gyvena 6 Oak St., Clark, N. J. Kadangi ten nėra lietuviškų organizacijų, tai abu priklauso ir sėkmingai dirba Lindeno Lietuvių Bendruomenėje, Altoje, Balfe ir kitose organizacijose.

V.T.

RELIGINĖS MUZIKOS KONCERTAS

Kovo 12, sekmadienį, Šv. Petro bažnyčioje buvo didelis religinės muzikos koncertas. Programą atliko: Šv. Petro parapijos choras, Arlingtono filharmonijos choras, Berklee muzikos kolegijos orkestras, vargonų jaunas solistas Albinas Prižgintas, solistas tenoras Panfilo Cafarelli, iš Italijos, ir solistas bosas Benediktas Povilavičius. Dirigavo Jeronimas Kačinskas.

A. Prižgintas vargonais atliko J. S. Bacho — Sonatas Nr. 6 pirmąją dalį, O. Messiaen — Verset ir Fr. Liszt — preliudą ir fugą Bacho tema.

B. Povilavičius giedojė R. Wagnerio — Salve Regina. P. Cafarelli giedojė A. Stradella — Pieti Signore ir G. Verdi — Ingemisco.

Chorai, orkestras ir solistai atliko Luigi Cherubini — Requiem. Orkestrui talkino ir mūsų mielas smuiko solistas Izidorius Vasyliūnas.

Trumpai suglaudus, tai buvo vienas iš didingiausių ir geriausių religinės muzikos koncertų. Pirmiausia, programos parinkimas labai geras. Ji sudėdė iš neilgų, bet labai rinkinių pasaulio žymiųjų kompozitorių kūrinių. Programos atlikėjai yra sudėję daug darbo valandų, kol tas jų darbas virto šiam koncerte gražiu skambesiu.

Bažnyčia buvo artipilnė. Buvo daug amerikiečių.

Koncertui pasibaigus, parapijos klebonas Antanas Baltrušinas padėkojo visiem programos dalyviams ir koncerto klausytojams.

Po koncerto buvo vaišės po bažnytinę salę programos dalyviams.

Jaunimo kongreso finansų komitetas Bostone, Vasario 16 minėjimam ir Lietuvos laisvinimo veiksniams aukų rinkimui praėjus, pradėjo savo darbą visu plotu, kad pilnai ir laiku atliktų skirtą uždavinį. Bostonui skirta kvota nėra maža, todėl finansų komitetui teks intensyviai dirbti, daugelio lietuvių namus lankyti ir aukų jaunimui prašyti. Bostono lietuvių nuo seno žinomi savo solidarumu ir gyvųjų lietuvių reikalų teisingu supratimu. Tikimasi tos tautos ir lietuvių jaunimo kongresui. Pirmieji žingsniai daug žada, nes visuomenės palankumas didelis. Tik darbą pradėjus, gauta jau virš 700 dol. Aukoją žmonės po šimtą, po penkiasdešimt dolerių ir tik vieno pageidauja, kad kongresas būtų ne tik jaunas, bet sklandus ir 100 procentų lietuviškas. Ne kitos kokios, bet tik Lietuvos laisvinimo bei lietuvių problemos turėtų kongrese dominuoti ir būti svarstyti bei sprendimų centras.

Ozone Park, N. Y., labai geroj apylinkėj, parduodamas dviejų seimų mūrinis namas. Informacijai skambinti tel. 849-1209.

Aktoriai Leonas Barauskas ir Jonas Kelečius, iš Chicagos, Bostone pasirodo šį seštadienį. Jie dalyvauja skaučių židinio dešimtmečio minėjime ir ten atlieka spalvingą programą. Jų vaidinimas bus Liet. Piliečiųijos salėje.

Kviečiami užsiregistruoti į jaunimo kongresą. Šiaip registracijos mokesčiai yra 6 dol., kurie užsiregistruos iki birželio 1, mokes tik 4 dol. Registracijos reikalais kreiptis į Marių A. Ziaugrą, 16 Bellaire Rd., Roslindale, Mass. tel. 323-8278. Bostono jaunimo komitetas rengia jaunimo vakarą gegužės 7 d. 6 v.v. Programą atliks pats jaunimas.

Whist Party ruošiamos balandžio 15 ir balandžio 22 d. Šv. Petro lietuvių parapijos salėje, 492 East Seventh St., So. Boston. Pradžią 8 v.v. Adelė Martušaitė ruošia balandžio 15, Stefanija Averkienė balandžio 22. Abudu parengimai skiriami parapijos naudai. Bus užkandžių. Vadovauja Agnietė Matulienė.

Bostono židiniečių sukaktis

Rodos, dar taip neseniai dešimtys vyr. skaučių Bostone susibūrė į židinį, kurio įsikūrimo tikslas buvo talkininkauti mergaičių Baltijos tautai. Židiniečių būrelis sparčiai augo ir dabar, spėjus prabėgti dešimčiai metų, Židinį sudaro trisdešimties moterų būrys.

Peržvelgus dešimties metų veiklą, galima pastebėti, kad su narių skaičiaus didėjimu ir židinio veikla kaskart vis augo, darėsi platesnė.

Židinyje įsikūrė 1961 lapkričio 1. Pirmosios vadovės buvo Vida Kleinienė ir Dana Eikiniene. Pradžioje buvo pasitenkinta, veikiant skautų organizacijos ribose. Židinetės vadovauja tautai, talkininkauja kaip vadovės ar patarėjos draugovėse, dalyvauja Kaziuko mugės su savo rankdarbiais.

Padidėjus narių skaičiui, ruošiamos dailės parodos, surengti bent keli kaukių baliai, organizuojamos tautodailės parodėlės, skirtos amerikiečių visuomenei, supažindinami amerikiečiai su lietuviškais kalėdiniais papročiais per televizijos bei radijo programas. Nuo 1969 m. židiniečių pastangomis lietuviškais šiaudinukais kasmet puošiamas kalėdinis eglaitė Boston City Hall. 1971 m. rudenį su dideliu pasisekimu praėjo dail. Anastazijos ir Antano Tamošaičių parodos, ruoštos Bostono miesto rotušės galerijoje. Šių metų kovo mėn. 12 d. židiniečių rūpesčiu televizijoje per NET kanalą Bostono skautiškas jaunimas demonstravo, kaip pasigaminti lietuviškus šiaudinukus.

Per dešimtį savo veiklos metų židinyje rėmė ne tik Baltijos, bet ir Žalgirio tautas. Kasmet skiriama pinigų suma vargstantiems lietuviams paremti bei kitokiems šalpos darbams. Neseniai suroštos kun. A. Kezio foto parodos ir filmo "Dvylika" pelnas buvo paskirtas Lietuvos Foto Archyvu.

Norėdamos atžymėti dešimties metų gyvavimo sukaktį, židinetės balandžio 15 dieną rengia lietuviško žodžio šventę, kurios programą atliks aktoriai Leonas Barauskas ir Jonas Kelečius.

Po programos bus vaišės ir šokiai. Stalus galima iš anksto užsisakyti pas Laimą Kiliulienę, tel. 282-8797. Bilietai 4 dol. asmeniui.

Tikimės gausaus Bostono ir apylinkių lietuviškos visuomenės atsilankymo.

Židinetė

SOUTH BOSTON SAVINGS BANK

Inkorporuotas 1863

460 West Broadway, South Boston Massachusetts

"Kur tūkstanciai taupo milijonus"

ALFRED W. ARCHIBALD, President

Šio banko direktorių taryboje yra adv. Jonas J. Grigaitis. Reikale su patarnautojais galima susikabinti ir lietuviškai. Turtas—Assets virš \$213,000,000.

CURRENT DIVIDEND RATES

- Regular a/c — 5 1/2 %
- 1 year Term Deposit — 5 1/2 %
- Special Notice a/c — 5 %
- 2 year Term Deposit — 6 %

— All Accounts Compounded Daily —

DVIEJŲ SAVAIČIŲ EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ

- Vyksta: birželio 8, liepos 13, rugpjūčio 17 ir gruodžio 21. Lietuvoje šios grupės praleis po 11 dienų.
- Norintieji pratęsti savo atostogas ilgiau, galės aplankyti kitus jų pasirinktus Europos miestus.
- Ekskursijos išvyksta iš Bostono, New Yorko ir Montrealio.
- Grupėse dalyvių skaičius ribotas — nesivėluokite!
- Smulkesnių žinių ir registracijos reikalu kreipkitės į

Trans-Atlantic Travel Service

393 West Broadway
South Boston, Mass. 02127
Tel. (617) 268-8764
Savininkė Aldona Adomonienė

DARBININKAS

**NEW YORKO
NAUJENOS**

Jaunimo pamaldos Kultūros Židinyje šį sekmadienį, balandžio 16, bus ne 11 val., bet 10 val., nes tose pamaldose nori dalyvauti Hamiltono mergaičių choras Aidas. Choras giedos per pamaldas. Po pamaldų bus kavutė, stalo teniso ir šachmatų turnyrų tąsa.

Nuoširdi padėka Lietuvių Moterų Klubų Federacijos N. Y. klubui už 100 dol. auką, Lietuvių Karių Veteranų Ramovės Sąjungai už 25 dol. auką. Jie paaugojo tuos pinigus Kultūros Židinio patalpų išlaikymui.

Apreiškimo parapijos choras, pakviestas prel. J. Scharno, Švč. Trejybės parapijos, klebono Newark, balandžio 23 vyksta koncertuoti į jo parapijos bažnyčią ir ten atliks garbią Du Bois oratoriją "Septini paskutiniai Kristaus žodžiai". Oratorija sėkmingai buvo atlikta Apreiškimo parapijos bažnyčioje Verbo sekmadienį. Oratorijoje dalyvauja solistai: tenoras — Liudas Stukas, sopranas Louise Senken, bosas Fred Lučka. Diriguoja Algirdas Kačanauskas, vargonais padėdi Albinas Prižgintas. Koncerto pradžia 4 v. popiet. Visi Newarko apylinkės lietuviai kviečiami į šį retą ir gražų koncertą.

Dail. Ona Paškevičienė, gyvenanti Bays Hampton, L. I., atidaro savo galeriją 43 Hills St. South Hampton, L. I. Galerija bus pavadinta "Ona D. Galerie". Jos atidarymas bus gegužės 27.

220 sportininkų dalyvavo rytų apygardos sporto šventėje balandžio 8 d. New Yorke. Tai buvo bene viena iš didžiųjų šios rūšies švenčių. Platesnis aprašymas bus kitame numeryje.

Redakcija455-7281
Administracija452-2923
Spaustuė452-6916
Vienuolynas455-7068
Kultūros Židinyje827-9865

Jaunimo šokiai rengiami šį seštadienį Kultūros Židinyje po Hamiltono mergaičių choro Aido koncerto. Šokiais gros Algirdas Reivytis, kuris pasižymėjo tobulu magnetofoninių juostų perdavimu. Pradžią po koncerto — 10 val. Tai bus susipažinimo šokiai su Hamiltono choro mergaitėmis. Kartu bus ir vašės. Įėjimas į šokius ir į vašes — 2.50 dol. New Yorko jaunimas kviečiamas atsilankyti. Rengia Liet. Bendruomenės apygarda.

A. a. Germano Jalinsko mirties metinių mišios bus aukojamos Angelų Karalienės bažnyčioje, Brooklyne, balandžio 14, penktadienį, 8:30 val. ryto. Nasilė Boleslava Jalinskienė ir sūnus Algirdas su šeima prašo draugus ir pažįstamus prisiminti velionį savo maldose.

Sofija Zatorskienė, gyv. Brooklyne, mirė balandžio 11. Laidojama balandžio 14, penktadienį, 10 val. iš Angelų Karalienės bažnyčios Cypress Hills kapinėse. Šermentimis rūpinasi Shalins Funeral šermėninė. Paliko liūdintį vyrą Juozą ir šeimą bei kitus gimines.

Henrikas Kačinskas, dramaturgas, Vaižganto klubo atidaryme balandžio 16 d., 2 v. popiet Kultūros Židinyje skaitys Vaižganto raštų ištraukas.

LB Vaižganto klubo atidarymas bus balandžio 16 d., sekmadienį, 2 v. popiet Kultūros Židinyje. Po iškilmingo atidarymo bus dr. V. Maciūno paskaita apie Vaižgantą, Vaižganto raštų ištraukas paskaitys dramaturgas Henrikas Kačinskas, bus parodyta skaidrių iš Vaižganto gyvenimo, jo gyventos aplinkos. Po visos programos bus vašės. Šiam klubo atidarymui vašės rengia Liet. Kat. Moterų Kultūros draugija, vadovauja A. Radzivanienė.

Hamiltono mergaičių choras Aidas koncerto metu. Priekyje solo dainuoja choro vadovas solistas Vaclovas Verikaitis. Choras atvyksta į New Yorką ir balandžio 15 koncertuoja Richmond Hill aukštesniosios mokyklos salėje.

Hamiltono mergaičių choras Aidas atvyksta balandžio 15 d. ryte apie 9-10 val. į Kultūros Židinį. Ten visi tuoj bus pavaišinti kava, pyragaičiais. Po to, visi išsiskirstys į privačius namus pailsėti. Visos choristės 6 v.v. renkasi į Richmond Hill aukštesniąją mokyklą repeti-cijom. Pats koncertas prasideda 7 val. punktualiai. Visuomenė prašoma nesivėlinti. Pertraukos metu Maironio tėvų komitetas loterijon išleis dail. Česlovo Janušo ir dail. Jurgio Juodžio dovanotus paveikslus. Koncertas baigiamas apie 9 val. v. Tuoj po koncerto visas choras ir svečiai važiuoja į susipažinimo vakarą Kultūros Židinyje. Choras iš New Yorko išvyksta sekmadienį, po 10 v. mišių, kurios bus Kultūros Židinyje. Visi kviečiami atsilankyti į šį retą koncertą — į mergaičių choro pasirodymą.

Kas tas klubas? Ar jis turės registruotus narius? N. Y. Lietuvių Bendruomenės iniciatyva balandžio 16, sekmadienį, 2 val. popiet Kultūros Židinyje atidaromas Lietuvių Bendruomenės Vaižganto kultūros klubas. Tai tikrai didelis įvykis New Yorko lietuvių kultūriname gyvenime. Apie tokį klubą daug kalbėta ir net rašyta, o jo įkūrimas galimas tik dabar. Ne vienam kilo klausimas — kas tai per klubas, ar jis turės registruotus narius? — Atsakymas labai trumpas — klubas nėra sukurtas amerikietišku klubų pavyzdžiu. Gal tiksliau būtų pavadinti kokia popiete,

KVIEČIAMI VISI Į VAIŽGANTO KLUBO ATIDARYMĄ

Kas tas klubas? Ar jis turės registruotus narius?

N. Y. Lietuvių Bendruomenės iniciatyva balandžio 16, sekmadienį, 2 val. popiet Kultūros Židinyje atidaromas Lietuvių Bendruomenės Vaižganto kultūros klubas. Tai tikrai didelis įvykis New Yorko lietuvių kultūriname gyvenime.

Apie tokį klubą daug kalbėta ir net rašyta, o jo įkūrimas galimas tik dabar.

Ne vienam kilo klausimas — kas tai per klubas, ar jis turės registruotus narius? — Atsakymas labai trumpas — klubas nėra sukurtas amerikietišku klubų pavyzdžiu. Gal tiksliau būtų pavadinti kokia popiete,

vakarone. Čia nebus jokių registruotų narių. Kas tik nori, tas gali ateiti ir drauge praleisti kelias valandas.

Klubo susirinkime bus dvi dalys. Pirmoji dalis — grynai kultūrinė, įvairios paskaitos, knygų apžvalgos, dailės ir muzikos apžvalgos, jų pailiustravimas vaizdais, garso juostomis. Bus rengiamos ir mažos pritaikytos parodėlės. Pirmoji dalis su paskaita ir priedais apims apie porą valandų. Antroji dalis — bus pabendravimas, kavutė. Susėdę prie stalų, visi

PIRMĄ KARTĄ NEW YORKE!

Kitur sėkmingai pasirodę ir entuziastingai vertinti
Chicago Dramos Teatro aktoriai

**LEONAS BARAUSKAS ir
JONAS KELEČIUS**

duos

DRAMOS SPEKTAKLĮ

Programoje:

1. Vaičiulaičio "UODAS"

2. Marcinkevičiaus "MINDAUGO" fragmentai

sekmadienį, 1972 m. balandžio 16 d.

6 val. vakaro

Masonic Hall, 86-21 114 Street, Richmond Hill. N. Y.

Žiūrovai sėdės prie stalų ir bus vaišinami kava ir pyragaičiais. Veiks baras. Po vaidinimo bus susipažinimas su aktoriais, grojant šokių muziką.

Kviečiame nepraleisti progos pasigėrėti vienu iš geriausių lietuviško teatro reiškinių — pasirodymu New Yorke.

Bilietus įsigyti ir, pageidaujant, stalus (po 10) užsisakyti maloniai prašome iš anksto telefonais ar asmeniškai pas:

Danutę Šilbajorienę, VI 6-7636.

Aldoną Klivečienę, VI 6-7010.

Reginą Ridikienę, VI 9-1379.

Kaina: 5 dol., studentams ir moksleiviams 2 dol.

Skautams Remti Komitetas

Leonas Barauskas, dramaturgas, atvyksta į New Yorką ir balandžio 16 vakare Masonic namuose drauge su aktorium Jonu Kelečium vaidina A. Vaičiulaičio Uodą ir fragmentus iš Marcinkevičiaus Mindaugo.

Balandžio 22 - 23, 1972
Kultūros Židinyje
361 Highland Blvd., Brooklyn, N. Y.

DAIL. NIJOLĖS SAVICKAITĖS -
MOCKIENĖS (iš Kolumbijos, P. Amerika)

KERAMIKOS DARBŲ PARODA

Meniškos vazos, dekoratyvinės lėkštės,
sienų papuošalai, dėžutės, peleninės ir kt.

Parodos lankymo valandos abi dienas 1 - 9 val.
vak. Parodos atidarymas ir kavutė balandžio 22,
šeštadienį, 7 val. vak.

Parodą rengti talkina ir visus maloniai kviečia
atsilankyti

Leidykla Gabija

Parodos pelnas skiriamas
Kultūros Židinio statybai

Apreiškimo parapijos kunigai nuoširdžiai kviečia
visus lietuvius dalyvauti

EUCHARISTINĖSE PAMALDOSE UŽ PAVERGTĄ LIETUVĄ

baandžio 16 d., 5 val. p. p.
Apreiškimo parapijos bažnyčioje
259 North 5th St., Brooklyn, New York

- IŠKILMINCI MIŠPARAI — gieda žymus parapijos
choras, vadovaujant muz. Algirdui Kačanauskui.
- PRITAIKINTAS PAMOKSLAS - kun. St. Raila.
- IŠKILMINGAS PALAIMINIMAS.

Maldose viltisi!

AIDAS

HAMILTONO MERGAIČIŲ CHORAS,

atvyksta į New Yorką ir balandžio 15, šeštadienį, koncertuoja Richmond Hill aukštesniosios mokyklos salėje, 114 St., Richmond Hill, N. Y. (įėjimas iš 113 St.).

Chorui vadovauja solistas VACLOVAS VERIKAITIS, kuris koncerte dainuoja solo.

Bilietų galima gauti Woodhavene pas: J. Andriųš, M. Šalinskienę, V. Gerulaitį, V. Padvarietį, pas Maironio mokyklos tėvų komitetą, pas platintojus.

Susipažinimo vakaras ir vašės
Kultūros Židinyje 10 v. v. įėjimas 2.50 dol.

Pelnas skiriamas
MAIRONIO LITUANISTINEI MOKYKLAI.
Pradžią 7 v. v.

Įeinant aukojama 5, 4, 3,
moksleiviams — 1 dol.

Koncertą rengia
ir visus maloniai kviečia atsilankyti
JAV LB New Yorko apygarda